

Referat privind necesitatea scoaterii la concurs a postului didactic de LECTOR UNIVERSITAR, poziția 66 din cadrul Departamentului de studii românești

1. Necesitatea ocupării postului în contextul realizării obiectivelor din planul de dezvoltare al facultății

Postul pe care îl propunem spre aprobare în vederea scoaterii la concurs se referă la specializări cuprinse în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, fiind format din următoarele discipline: *Practică de specialitate (liturgică) 1* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 2, semestrul 1), *Practică de specialitate (liturgică) 1* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 3, semestrul 1), *Practică de specialitate (liturgică) 2* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 2, semestrul 2), *Practică de specialitate (liturgică) 2* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 3, semestrul 2), *Teologie liturgică 1* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 3, semestrul 1), *Teologie liturgică 1* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 4, semestrul 1), *Teologie liturgică 2* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 3, semestrul 2), *Teologie liturgică 2* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 4, semestrul 2), *Teologie pastorală 2* (disciplină de specialitate obligatorie în planul de învățământ al Colectivului de Teologie Ortodoxă, anul 4, semestrul 2).

Prin conținutul lor, disciplinele precizate anterior sunt discipline de specialitate obligatorii, care se adresează studenților cuprinși în programul de studii de Licență și asigură baza de instruire necesară și specifică domeniului respectiv, prin exersarea și dezvoltarea unor cunoștințe teoretice și practice necesare formării profesionale. Ele contribuie la obiectivul general al programului de studii, având scopul de a oferi studenților posibilitatea dobândirii cunoștințelor fundamentale în studiul teologiei, spiritualității, culturii creștine, precum și a vieții liturgice a Bisericii, în vederea formării competențelor de realizare a misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic și de pastorație eficientă a credincioșilor.

Disciplina *Practică de specialitate (liturgică) 1* (anul 2, semestrul 1) vizează familiarizarea studentului teolog cu primele noțiuni teoretice, dar mai ales practice care definesc viața liturgică a Bisericii. În acest sens, întâi de toate se are în vedere abordarea unor aspecte generale cu privire la terminologia de profil, precum și la cărțile liturgice general recunoscute în cadrul cultului ortodox. În același timp, această disciplină are drept scop imediat parcurgerea principalelor slujbe – îndeosebi a Laudelor care compun registrul ritualic ortodox, punându-se accent pe câteva dintre mișcărilor pe care sacerdotul slujitor - preot sau diacon trebuie să le valorifice pe durata slujirii sale, asigurându-se astfel un climat favorabil deprinderilor necesare unei slujiri fidele rânduielilor bisericești, dar și cuprinse de o estetică implicită capabilă a transmite un mesaj plin de însemnătate și valoare spirituală credincioșilor aflați în Biserică.

Disciplina *Practică de specialitate (liturgică)* 1 (anul 3, semestrul 1) își propune dezvoltarea și îmbogățirea cadrului practic de factură liturgică pe care studentul teolog trebuie să îl cunoască și să îl deprindă cât mai bine cu putință, astfel încât, prin slujirea sa viitoare să poată valorifica întregul tezaur cultic al Bisericii. În acest sens se are în vedere expunerea rânduielilor Sfințelor Taine cu toate implicațiile practice, dar și teologice care decurg din această realitate sacramental – eclesiologică. Prin abordarea registrului sacramental general recunoscut în cadrul Bisericii ortodoxe, studentul, în calitatea sa de viitor slujitor al altarului va putea cunoaște atât rânduiala Tainelor și cadrul lor temporal pe care Biserica îl are în vedere, cât și modul în care pot fi puse în lucrare anumite particularități pe care viața liturgic-sacramentală le presupune.

Disciplina *Practică de specialitate (liturgică)* 2 (anul 2, semestrul 2) vizează familiarizarea studentului teolog cu principala slujbă a Bisericii, respectiv Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. În acest sens se are în vedere parcurgerea rânduielii Sfintei Proscomidii, precum și a celor trei liturghii recunoscute în cadrul ritului ortodox – Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur, Liturghia Sfântului Vasile cel Mare și Liturghia Sfântului Grigorie Teologul. De asemenea, prin abordarea acestor teme de maximă relevanță pentru viața liturgică și duhovnicească a Bisericii sunt supuse spre analiză toate particularitățile practice pe care fiecare dintre cele trei sfinte liturghii le presupune.

Disciplina *Practică de specialitate (liturgică)* 2 (anul 3, semestrul 2) are în vedere parcurgerea rânduielilor principalelor Ierurgii ale Bisericii Ortodoxe. În această direcție sunt supuse spre analiză ierurgiile legate de viață – la nașterea pruncului, la opt zile și la 40 de zile; rânduielile Bisericii privitoare la momentul mutării sufletului din această viață – rânduiala înmormântării cu toate aspectele particulare pe care această practică le presupune, rânduiala parastasului, precum și toate celelate rânduieli general recunoscute în legătură cu acest aspect. De asemenea, conținutul materiei de față supune atenției studentului teolog și alte rânduieli care au ca finalitate imediată sfințirea vieții credincioșilor – Aghiasma Mare, Aghiasma Mică etc.

Disciplina *Teologie liturgică* 1 (anul 3, semestrul 1) abordează prin conținutul ei registrul teoretic pe care îl presupune viața liturgică a Bisericii. Astfel, studentul teolog este familiarizat în primul rând cu noțiuni generale care privesc nașterea și dezvoltarea cultului ortodox, împărțirea anului liturgic și însemnătatea principalelor sărbători, a posturilor de peste an, precum și a modului în care Biserica recurge la recunoașterea și îmbogățirea tezaurului său sfințitor prin canonizarea persoanelor cu viață duhovnicească aleasă. Tot aici sunt reliefate aspecte care țin de prezența și responsabilitatea persoanelor liturgice, cu precădere a celor consacrați prin intermediul Tainei Hirotoniei – episcop, preot și diacon. Cunoașterea acestor noțiuni fundamentale va asigura studentului în calitatea sa de potențial slujitor la altarul Bisericii, posibilitatea de a pătrunde în profunzimea actului de cult, care revelează întotdeauna pe Dumnezeu, asigurând prin strădanie și jertfire de sine un cadru desăvârșitor atât de necesar unui slujitor al Bisericii.

Disciplina *Teologie liturgică* 1 (anul 4, semestrul 1) cuprinde oferirea unui cadru de factură liturgic – mistagogică pe care studentul teolog are datoria să îl cunoască pentru a-l putea trăi, dar mai ales pentru a-l împărtăși viitorilor săi păstoriți. În această direcție se are în vedere parcurgerea Laudelor Bisericii, insistându-se îndeosebi asupra aspectelor care țin mai ales de istoricitatea, dezvoltarea și pătrunderea acestora în cultul, evidențiindu-se în același timp factorul mistagogic revelator de veșnicie și comuniune cu Dumnezeu. Tot în cadrul acestei secțiuni, studenții teologi vor fi introduși în aria vastă de studiu al Sfintei Liturghii. Acest proces presupune întâi de toate elemente de istorie, de evoluție și dezvoltare a ritualului Sfintei Liturghii, precum și a principalelor repere de factură spirituală pe care le presupune întânirea slujitorului, dar și a credinciosului ca Taina Sfintei Euharistii. Pentru conștientizarea responsabilității sacerdotului în relație imediată cu Taina Sfintei Jertfe actualizată pe masa sfântului altar,

studentul teolog este familiarizat cu tot ceea ce presupune în fapt pregătirea slujitorului pentru săvârșirea Sfintei Liturghii, pregătire care are în vedere atât detaliul sufletesc, cât și pe cel trupesc. În același timp sunt supuse spre analiza studenților particularitățile fiecăreia dintre cele trei sfinte liturghii recunoscute astăzi în cadrul Bisericii Ortodoxe, precum și specificitatea săvârșirii fiecăreia dintre ele în raport cu timpul liturgic. Numai o cunoaștere reală a acestor dimensiuni va putea asigura viitorului sacerdot o trăire fidelă cu viața pe care Hristos Domnul a întemeiat-o și pe care o actualizează continuu în sânul Bisericii, spre desăvârșirea umanului.

Disciplina *Teologie liturgică 2* (anul 3, semestrul 2) se concentrează pe câteva aspecte care privesc de această dată fizionomia lăcașului de cult, împărțirea și decorul iconografic al acestuia, precum și aspecte care vizează elemente de arhitectură eclesială. Astfel, studentul teolog este familiarizat prin intermediul acestei secțiuni cu elemente care privesc dezvoltarea treptată a lăcașului de cult, aspecte privitoare la particularitățile arhitectonice ale edificiilor eclesiale în Răsărit și Apus, registrele iconografice general recunoscute astăzi, precum și implicațiile pe care fiecare dintre direcțiile avute în vedere le are în plan spiritual. De asemenea, conținutul acestei discipline expune prin bogăția ei orizontul de studiu care certifică existența vieții spirituale pe pământ românesc prin abordarea principalelor particularități care definesc stilul nostru național în materie de edificiu eclesial. Totodată sunt supuse spre cercetare principalele noțiuni care se focusează prin conținutul lor asupra obiectelor de cult, a evoluției celor mai importante cărți rituale, precum și a aspectelor care țin de valorificarea tezaurului iconografic în cultul Bisericii.

Disciplina *Teologie liturgică 2* (anul 4, semestrul 2) are menirea prin tematica supusă atenției studentului teolog de a-i asigura acestuia un cadru autentic de cunoaștere și aprofundare a vieții sfințitoare a Bisericii, prin analizarea și extinderea înțelesului imediat al necesității Sfințelilor Taine și a Liturgiilor în viața creștinului. Astfel, prin parcurgerea registrului cultic, dar și mistagogic privitor la actul ritualic sacramental, studentul teolog va dobândi nu doar o cunoaștere livrească a noțiunilor studiate, cât mai ales va fi capabil să transmită celor pe care îi va sluji, valoarea veșnică a sufletului, prin abordarea îndeosebi a rânduielilor care privesc taina baptismală, mirungerea cu Sfântul și Marele Mir, precum și dimensiunea tainic – euharistică a vieții cultice. În același timp, prin înțelegerea Tainei Cununii și a Spovedaniei va fi capabil să asigure un climat sfințitor nu doar în viața sa proprie de familie, cât mai ales a credincioșilor pe care îi va îndruma spre desăvârșire, oferind astfel o resursă reală de prefacere iconică a societății actuale atât de greu încercată din punct de vedere al împrăștiării valorilor dumnezeiești. În același timp, prin abordarea rânduielilor care au în vedere înmormântarea, parastasele, precum și toate rugăciunile care se săvârșesc de către Biserică pentru cei adormiți, va fi în măsură să ancoreze sufletele celor păstoriți în certitudinea plină de nădejde și iubire că moartea nu reprezintă decât taina unei renașteri în comuniune cu Veșnicul Creator.

Disciplina *Teologie Pastorală 2* (anul 4, semestrul 2) își propune expunerea cadrului responsabil pe care preotul trebuie să îl manifeste atunci când vine vorba de propria sa pastorație. Astfel, prin întregul său conținut, disciplina de față îi asigură studentului teolog orizontul practic pe care slujitorul lui Dumnezeu este dator a-l manifesta pe durata întregii sale slujiri, întrucât, prin consacrarea de care acesta se bucură prin primirea harului în Taina Hirotoniei devine un slujitor autentic al lui Hristos, calitate în care liturghisirea, administrarea Sfințelilor, dar și manifestarea puterii sale ca organ al forului parohial vor reprezenta principalele îndatoriri ale sacerdotului ortodox. În același timp, numai un climat familial autentic creștin va putea oferi lumii întregi icoana pe care preotul este dator a o expune prin exemplul personal celor pe care îi poartă spre Împărăția Cerurilor, asigurându-și astfel o reprezentare publică demnă de darul primit și de responsabilitatea care decurge din toate aceste realități. Numai o astfel de abordare va crea studentului teolog orizontul de reflecție și analiză de sine pentru o slujire viitoare cât mai aproape de idealurile preoției, dar și de nevoia de sfințire a omului contemporan deviat astăzi din sfera iconului divin.

Aceste discipline reprezintă baza pe care se vor construi și alte cursuri din anii mai mari (cazul disciplinei *Liturgică practică*, pentru programul masteral de *Teologie Ortodoxă și Misiune Creștină*), dezvoltând spiritul critic al studenților. Ele asigură baza pregătirii profesionale a viitorilor preoți sau cadre didactice care vor preda religie. Importanța acestor cursuri este recunoscută și de studenții secției, care revendică în mod constant necesitatea asigurării extinse a orelor de practică liturgică. Valoarea studierii temeinice a acestor noțiuni și teme specifice liturgicii ortodoxe apare din ce în ce mai pregnantă în contextul trecerii de la sistemul preuniversitar la cel universitar. Faptul că Universitatea de Vest, prin Colectivul de Teologie Ortodoxă, poate satisface nevoia de familiarizare a studenților cu realitățile duhovnicești ale vieții liturgice ortodoxe nu poate decât să crească prestigiul acesteia. Prin urmare, toate disciplinele ce configurează postul de **Lector universitar, poziția 66** din Statul de funcții al Departamentului de Studii Românești se adresează unui număr semnificativ și în creștere de studenți cu preocupări și interese academice diverse înscriși la programele de studii ale Facultății de Litere, Istorie și Teologie.

Disciplinele ce configurează postul de **Lector universitar, poziția 66** din Statul de funcții al Departamentului de Studii Românești se adresează unui număr semnificativ și în creștere de studenți cu preocupări și interese academice diverse aflați la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, precum și unora dintre cei angajați la alte instituții din oraș dornici a cunoaște și înțelege fenomenalitatea liturgică a Bisericii Ortodoxe.

Postul de **Lector universitar, poziția 66** se înscrie în trendul de dezvoltare promovat de către *Facultatea de Litere, Istorie și Teologie* privind asigurarea calității de cercetare științifică, de predare și de învățare și contribuie la echilibrul necesar al raportului dintre posturile din Statul de funcții al Departamentului de Studii Românești. Trebuie menționat faptul că disciplinele care configurează postul de **Lector universitar, poziția 66** țin de o componentă esențială a programului de studii și, până în anul 2017, acestea au fost predate de către regretatul Pr. lect. Univ. dr. Vasile Itineanț. După trecerea la cele veșnice a acestuia, disciplinele în cauză au fost predate în regim de plată cu ora, acest fapt având un impact notabil asupra pregătirii studenților. Astfel, postul de **Lector universitar, poziția 66** se conturează ca o necesitate reală pentru susținerea singurului program de licență în Teologie Ortodoxă al facultății și pentru consolidarea programului de studii universitare de master, *Teologie Ortodoxă și Misiune Creștină*. Prin aceasta contribuie la dezvoltarea comunității academice timișorene și la menținerea prestigiului de spațiu intercultural, interreligios și interconfesional de care Universitatea de Vest și Facultatea de Litere, Istorie și Teologie din Timișoara se bucură.

2. Valoarea științifică ce se pretinde candidaților

Condițiile de prezentare la concurs pentru postul care face obiectul prezentului memoriu sunt prevăzute în Legea Învățământului Superior nr. 199/ 2023, în HG 457/4.05.2011, OMECTS 4478/23.06.2011 și în *Metodologia privind organizarea concursurilor de ocupare a posturilor didactice și de cercetare vacante din cadrul departamentelor academice ale UVT și a examenelor de promovare în cariera didactică din UVT*, intrată în vigoare prin Hotărârea Senatului nr. 3 din 11.03.2024. De asemenea, valoarea științifică pretinsă candidaților trebuie să fie una ridicată, pentru a se putea înscrie și achita exemplar de exigențele dinamicii perpetue a cercetării și învățământului actual.

3. Perspectivele postului

Disciplinele cuprinse în acest post fac parte din disciplinele obligatorii de specialitate, precum și din oferta de cursuri care contribuie la atractivitatea UVT și la atragerea de fonduri în beneficiul instituției. Prezentarea didactică a metodelor moderne și actuale conferă disciplinelor din postul în discuție o perspectivă îndelungată, prin atragerea și specializarea tinerilor pe această direcție de cercetare, care poate fi apoi continuată prin programe de masterat și doctorat. Având în vedere statutul disciplinelor incluse în postul de **Lector universitar, poziția 66**, dar și evoluția numărului de candidați la specializarea Teologie Ortodoxă Pastorală vizată de acest post, perspectiva acestuia este de lungă durată, cu șanse maxime de stabilitate și coerență.

Luând în considerare interesul susținut al studenților pentru specializările cărora li se adresează disciplinele aferente postului scos la concurs, rolul important al acestor discipline în economia specializărilor și complexitatea lor, considerăm că scoaterea la concurs a postului care face obiectul prezentului referat justificativ este oportună. Disciplinele cuprinse în structura postului propus pentru concurs sunt discipline de bază în pregătirea de specialitate a studenților, care asigură transmiterea de cunoștințe, formarea și îmbunătățirea de deprinderi fundamentale, necesare finalizării cu succes a studiilor de licență, dar foarte importante și pentru continuarea studiilor la nivel de masterat și doctorat.

4. Numărul posturilor existente deja în aceeași specialitate

În statul de funcții al Departamentului de Studii Românești, există doar postul vacant de **Lector universitar, poziția 66** care cuprinde disciplinele: *Practică de specialitate (liturgică) 1* (anul 2, semestrul 1, 14 ore de seminar), *Practică de specialitate (liturgică) 1* (anul 3, semestrul 1, 14 ore de seminar), *Practică de specialitate (liturgică) 2* (anul 2, semestrul 2, 14 ore de seminar), *Practică de specialitate (liturgică) 2* (anul 3, semestrul 2, 14 ore de seminar), *Teologie liturgică 1* (anul 3, semestrul 1, 28 ore de curs, 14 ore de seminar), *Teologie liturgică 1* (anul 4, semestrul 1, 14 ore de curs, 28 de ore de seminar), *Teologie liturgică 2* (anul 3, semestrul 2, 28 ore de curs, 14 ore de seminar), *Teologie liturgică 2* (anul 4, semestrul 2, 12 ore de curs, 24 ore de seminar), *Teologie Pastorală 2* (anul 4, semestrul 2, 24 ore de curs, 12 ore de seminar). Aceste discipline nu sunt cuprinse în niciun alt post. Astfel, noul post va da coerență și stabilitate echipei de predare la acest program și va asigura continuitatea și unitatea predării disciplinelor.

5. Analiza statistică pe ultimii 3 ani privind evoluția numărului de candidați și de studenți înmatriculați la programele de studii unde se desfășoară activitățile din cadrul posturilor scoase la concurs

În ultimii 3 ani, situația studenților înscriși la specializarea conectată cu postul este următoarea:

TEOLOGIE ORTODOXĂ PASTORALĂ

2021-2022	33
2022-2023	33
2022-2024	38

Analizând situația studenților înmatriculați din ultimii trei ani universitari, se poate constata o revenire sensibilă a numărului acestora, de unde și nevoia de a îmbunătăți Colectivul de Teologie prin promovarea de specialiști, cu scopul de a eficientiza și de a crește calitatea actului educațional.

6. Strategia de dezvoltare a resurselor umane, inclusiv situația pensionabililor în următorii 5 ani

Într-un context legislativ și economic care condiționează foarte strict evoluția mediului academic în privința resurselor umane, strategia de resurse umane a departamentului urmărește:

- angajarea și promovarea pe posturi cu respectarea criteriilor la nivel național și a celor specifice facultății și fără a neglija sustenabilitatea specializării la care se propune promovarea;
- sprijinirea pentru accesul la grade universitare superioare a cadrelor didactice cu merite academice evidente și care au dovedit implicare în toate sectoarele vieții academice;
- atragerea de colaboratori de prestigiu, care să aducă departamentului atât beneficii în plan academic, cât și în plan financiar;
- angajarea de personal de cercetare care să contribuie la vizibilitatea științifică a departamentului;
- eficientizarea relației cu colaboratorii care susțin activități în regim de plata cu ora și monitorizarea modului în care aceștia își îndeplinesc sarcinile.

O atenție sporită trebuie acordată situației pensionărilor în rândul cadrelor didactice titulare ale departamentului. Creșterea numărului de studenți la specializările departamentului și diversificarea activităților (didactice, de cercetare și administrative) trebuie gestionată și prin întărirea și întinerirea resurselor umane ale departamentului. În viitorii 5 ani se vor pensiona cinci membri ai departamentului, dar oricum pensionările din ultimii cinci ani fac necesară cooptarea de noi membri tineri care să-și asume construcția unei cariere didactice și de cercetare care să ducă la întărirea echipei. Posturile scoase la concurs vor suplini, pe termen mediu și lung, această situație.

7. Strategia cercetării științifice a departamentului și modul în care ocupantul postului ar trebui să se integreze acestei strategii

Activitatea de cercetare științifică este esențială pentru vitalizarea departamentului, atât în ceea ce privește resursa umană, cât și pentru procesul educațional sau vizibilitatea națională sau internațională a acestuia. Activitatea de cercetare științifică poate însemna în același timp atragerea de resurse financiare, atât de necesare în contextul actual. Pentru susținerea activității de cercetare științifică, avem în vedere:

- elaborarea unor strategii de cercetare științifică pe domeniile și subdomeniile gestionate de departament;
- stimularea participării la competiții pentru obținerea de granturi pe plan național și internațional;
- încurajarea relațiilor academice cu partenerii din țară și străinătate;
- continuarea tradiției de organizare de manifestări științifice prestigioase dedicate atât cadrelor didactice și cercetătorilor, cât și studenților;
- încurajarea cadrelor didactice de a participa la conferințe naționale și internaționale de prestigiu; o discuție, la nivelul facultății, despre distribuirea echitabilă a sprijinului financiar în vederea participării la aceste conferințe;
- analiza posibilității de a crea o revistă de studii românești, care să conțină articole de istorie, cultură, limbă, literatură și civilizație românească; indexarea ei într-o bază de date internațională.

Din punct de vedere practic, strategia presupune următoarele:

- coagularea unor echipe de cercetare care să cuprindă atât membri ai departamentului, cât și membri ai Departamentului de limbi și literaturi moderne, echipe care să se concentreze pe interese specifice (lingvistică, studii literare, studii culturale etc.); încurajarea creării de noi direcții de cercetare;
- ajutor logistic (i.e. infrastructura instituțională de care e responsabil și departamentul) în vederea depunerii de proiecte; ajutor în relația cu conducerea facultății și a universității;
- inițierea unor contacte de lucru cu departamentele similare din universitățile românești (în special cele din consorțiu) în vederea colaborării în cercetarea științifică;
- o discuție la nivel de facultate despre ajutorul financiar de care să beneficieze colegii care participă la conferințe prestigioase.

În ceea ce privește programul de Teologie Ortodoxă, strategia prevede consolidarea colectivului de cadre didactice prin încurajarea susținerii abilitării, dar și prin atragerea de personal cu profil de cercetare avansată, pentru a putea crea în viitorul foarte apropiat o Școală Doctorală de Teologie care să atragă nu numai studenți doctoranzi, ci și să ofere atractivitate la toate nivelurile pentru programele de Teologie (Licență, Masterat).

În acest context, ocupantul postului de **Lector universitar, poziția 66** trebuie să aibă o experiență de cercetare și practică substanțiale, care să contribuie în mod semnificativ la dezideratele de cercetare ale departamentului expuse mai sus.

8. Strategia de internaționalizare a departamentului și a programelor de studii gestionate de departament și modul în care ocupantul postului ar trebui să se integreze acestei strategii

Din punctul de vedere al eforturilor de internaționalizare, consolidare financiară și creștere a vizibilității cercetării, o atenție deosebită se va acorda dezvoltării și consolidării *Programului pregătitor de limba română pentru cetățenii străini*, program care nu numai că aduce cei mai mulți studenți internaționali din Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, dar aduce și venituri consistente la bugetul facultății. În ultimii ani s-au luat măsuri consistente de dezvoltare a acestui program privitoare la resursele umane (angajarea de cadre didactice pentru a preda la acest program) și la cercetare (s-au inițiat activități consistente de cercetare și publicare în domeniul Limbii române ca limbă străină – a se vedea, de pildă, lista publicațiilor comunității LIT: <https://litere.uvt.ro/infobul/>).

Mai mult, Departamentul de Studii românești urmărește internaționalizarea curriculei, prin abordarea unor subiecte emergente din sfera studiilor literare și alinierea curriculară la standardele și practicile europene. Activitatea de cercetare a membrilor departamentului demonstrează interesul crescut pentru dezvoltarea profesională și conturarea unui program academic calibrat pe tematici de interes actual (a se vedea eforturile de internaționalizare și creștere a vizibilității realizate de cadrele didactice ale departamentului, implicate în diferite centre de cercetare sau proiecte instituționale, <https://litere.uvt.ro/cercetare/centre-de-cercetare/>).

Strategia de internaționalizare propune, concret, următoarele aspecte:

- găzduirea unor evenimente internaționale, în care să fie implicate cadre didactice, dar și studenți;

- activități extracurriculare ce promovează internaționalizarea – parteneriate cu diferite instituții, lectori invitați de la universități din străinătate, cursuri deschise pentru studenți etc.;
- atragerea de experți recunoscuți la nivel internațional pentru a participa la evenimentele științifice LIT/UVT;
- încurajarea mobilităților studențești spre universități din străinătate;
- creșterea numărului de mobilități ale cadrelor didactice;
- creșterea numărului de participări la programe internaționale studențești organizate de UVT sau alte instituții similare din țară și din străinătate (școli de vară, traininguri, conferințe etc.);
- participarea studenților la manifestări academice de diferite tipuri în străinătate (conferințe, mese rotunde etc.).

Astfel, ocupantul postului de **Lector universitar, poziția 66** va putea extinde colaborarea Departamentului de Studii românești cu departamente similare din țară sau din străinătate, dar și cu alte instituții din sfera academică românească, ori va putea stabili noi parteneriate academice, consolidând vizibilitatea LIT în plan internațional.

9. Fișa individuală a postului ce urmează a fi scos la concurs

Aprobat, Prof. Univ. Dr.
Marilen Gabriel PIRTEA

FIȘA POSTULUI personal didactic

Anexă la Contractul Individual de Muncă nr. «CIM»

I. DATE PRIVIND IDENTIFICAREA POSTULUI

1. Numele și prenumele titularului: «Nume»
2. Facultate: «**Facultatea de Litere, Istorie și Teologie**»
3. Departament: «**Studii românești**»
4. Denumirea postului: **LECTOR UNIVERSITAR** / Cod COR: **231003**

II. CONDIȚII SPECIFICE PRIVIND OCUPAREA POSTULUI

1. Studii specifice: superioare, conform Legislației și Regulamentului de ocupare a posturilor didactice
2. Experiență: conform Regulamentului de ocupare a posturilor didactice
3. Competență managerială¹ (cunoștințe de management, calități și aptitudini manageriale)

4. SFERA RELAȚIILOR ORGANIZAȚIONALE

1. Ierarhice:
  - subordonat față de: **DIRECTOR DEPARTAMENT**
  - superior pentru: -
2. Funcționale: cadre didactice, departamentele administrative, organizații studențești;
3. Reprezentare: -
4. Sfera relațională:
  - internă - cu cadre didactice, departamentele administrative, organizații studențești;
  - externă - cu reprezentanți ai organismelor partenere Departamentului/Facultății/Universității de Vest din Timișoara.

IV. OBIECTIVELE SPECIFICE POSTULUI

Desfășurarea activităților didactice, de cercetare și a celor complementare, în concordanță cu misiunea și obiectivele Universității de Vest din Timișoara, urmărindu-se creșterea calității prestației didactice, a rigorii științifice, precum și perfecționarea pregătirii profesionale.

¹ Pentru funcțiile de conducere

V. ATRIBUȚII, RESPONSABILITĂȚI ȘI SARCINI SPECIFICE POSTULUI

A. Activități normate în statul de funcții
I. Activități de predare, inclusiv pregătirea acestora
1. Cursuri aferente ciclului de studii universitare de licență
2. Cursuri aferente ciclului de studii universitare de master
3. Cursuri la forma studii academice postuniversitare
4. Cursuri la forma studii postuniversitare de specializare, inclusiv cursuri de pregătire pentru examenele de definitivat sau dobândirea de grad didactic organizate pentru profesorii din licee, gimnazii și pentru institutori
5. Cursuri de perfecționare postuniversitare, inclusiv cursuri de pregătire pentru examenele de definitivat sau dobândirea de grad didactic organizate pentru profesorii din licee, gimnazii și pentru institutori
6. Module de curs pentru formarea continuă
7 ² . Cursuri la școlile de studii avansate (doctorate)
8 ³ . Cursuri organizate pentru pregătirea doctoranzilor
9. Alte cursuri (prelegeri) normate la forme moderne de învățământ universitar
II. Activități de seminar, proiecte de an, lucrări practice și de laborator (inclusiv pregătirea acestora)
1. Activități de seminar, complementare sau nu cursurilor enumerate la capitolul A.I., după caz, conform planului de învățământ
2. Îndrumarea realizării proiectelor de an, complementare sau nu cursurilor de la capitolul A.I., după caz, conform planului de învățământ
3. Lucrări practice și de laborator, conform cu planul de învățământ;
III. Îndrumarea (conducerea) proiectelor de finalizare a studiilor, a lucrărilor de licență și de absolvire (disertație)
IV. Îndrumarea (conducerea) de proiecte de absolvire, de lucrări de disertație sau de absolvire pentru toate formele de pregătire postuniversitară, prevăzute în planul de învățământ
V. Activitate de practică productivă sau practică pedagogică (inclusiv pregătirea acestora)
VI ⁴ . Îndrumarea doctoranzilor în stagiul (activitate normată) și în poststagiul
VII. Conducerea activităților didactice artistice sau sportive (inclusiv pregătirea acestora) ⁵
1. Cursuri de turism pentru studenți
2. Cursuri sportive pentru studenți sau copiii angajaților
3. Gimnastică aerobică
4. Antrenamente cu echipe reprezentative (atletism, jocuri sportive)
5. Îndrumarea loturilor sportive în timpul desfășurării competițiilor
6. Organizarea de crosuri sau alte manifestări sportive de interes universitar sau național
7. Îndrumarea formațiilor artistice de interes universitar
8. Organizarea manifestărilor artistice
VIII. Activități de evaluare
1. Evaluare în cadrul pregătirii prin doctorat ⁶ :
- Comisie concurs de admitere

² Dacă nu se regăsesc în Statul de funcții de la Școala doctorală

³ Dacă nu se regăsesc în Statul de funcții de la Școala doctorală

⁴ Dacă nu se regăsesc în Statul de funcții de la Școala doctorală

⁵ În cazul facultăților de profil (Facultatea de Arte și Design, Facultatea de Educație Fizică și Sport, respectiv Facultatea de Muzică și Teatru)

⁶ Dacă nu se regăsesc în Statul de funcții de la Școala doctorală

<ul style="list-style-type: none">
- Comisie examen de doctorat
- Comisie susținere publică teza de doctorat, inclusiv de evaluare a tezei
- Evaluare referat de doctorat (prin participare la comisia de îndrumare) <p>2. Evaluare în cadrul concursurilor de admitere la toate formele de învățământ (inclusiv postuniversitar, altele decât doctoratul):</p> <ul style="list-style-type: none">
- Elaborare tematică și bibliografie
- Comisie redactare subiecte
- Comisie examinare orală
- Comisie corectură teze
- Corectură teste
- Comisie supracorectură
- Comisie contestații
- Comisie concurs de admitere (organizare, modernizare)
- Comisie supraveghere examen scris <p>3. Evaluarea în cadrul activităților didactice directe la toate formele de învățământ (curs, seminar, proiecte de an, proiecte (lucrări) de finalizare a studiilor, lucrări de laborator) inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Evaluare și notare teme de casă/proiecte
- Evaluare și notare examene parțiale
- Evaluare și notare examen (test) final
- Evaluare și notare teme (probleme) rezolvate acasă <p>4. Evaluare și activități complementare în cadrul comisiilor de finalizare a studiilor universitare sau postuniversitare</p> <ul style="list-style-type: none">
- Elaborare tematică și bibliografie
- Comisie elaborare subiecte
- Comisie examinare și notare
- Comisie supraveghere probe scrise
- Comisie corectură (supracorectură)
- Comisie contestații
IX. Consultații (pentru toate formele conexe cursurilor de la capitolul A.I.)
X. Îndrumarea cercurilor științifice
XI. Îndrumarea studenților (tutoriat) pentru alegerea rutei profesionale în cadrul sistemului de credite transferabile
XII. Participarea la comisii și consilii în interesul învățământului
XIII. Activități privind promovarea cadrelor didactice din învățământul preuniversitar
1. Definitivatul
<ul style="list-style-type: none">
- Elaborare programe și bibliografie
- Îndrumare și consultanță de specialitate și pedagogică
- Inspecție școlară specială pentru evaluarea de specialitate, metodică și pedagogică
- Elaborarea subiectelor pentru probele scrise, supraveghere, corectare și notare
- Elaborarea subiectelor pentru probele orale, examinare și notare (comisie)
- Organizare examen
2. Gradul didactic II
<ul style="list-style-type: none">
- Elaborare programe și bibliografie
- Consultanță și îndrumare (minimum două inspecții)
- Inspecție școlară specială pentru evaluarea de specialitate, metodică și pedagogică
- Elaborarea subiectelor pentru testul de specialitate și metodică specialității
- Supraveghere teză, corectare și notare
- Elaborarea subiectelor pentru proba orală, examinare și notare
3. Gradul didactic I
<ul style="list-style-type: none">
- Elaborare tematică, elaborare subiecte, examinare și notare în cadrul colocviului de admitere

<ul style="list-style-type: none"> - Îndrumare (minimum două inspecții) - Inspecție școlară specială pentru evaluarea de specialitate, metodică și pedagogică - Îndrumarea și evaluarea lucrării metodico-științifice - Participare la comisia pentru susținerea lucrării de grad (evaluare și notare) <p>4. Concurs pentru ocuparea posturilor vacante</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea tematicii și a bibliografiei - Comisie susținere examen - Comisie contestații - Comisie organizare concurs - Comisie supraveghere probe scrise
<p>XIV. Activități privind pregătirea și promovarea cadrelor didactice din învățământul superior</p> <p>1. Concurs pentru ocuparea unui post de asistent universitar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îndrumare metodică și științifică - Elaborare tematică și bibliografie - Elaborarea subiectelor pentru probele scrise, supraveghere teză, corectare și notare - Elaborarea subiectelor pentru probele orale, examinare și notare - Participare la proba practică și evaluare <p>2. Concurs pentru ocuparea unui post de lector universitar (șef de lucrări)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îndrumare metodică și științifică - Verificare dosar de concurs - Stabilire temă prelegere - Participare la prelegere publică - Evaluare <p>3. Concurs pentru ocuparea unui post de conferențiar universitar sau profesor universitar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiză de dosar - Stabilire temă prelegere - Participare la prelegerea publică - Evaluare
<p>B. Activități de pregătire științifică și metodică și alte activități în interesul învățământului</p>
<p>I. Pregătire individuală (autoperfecționare)</p>
<p>II. Audierea unor cursuri sau parcurgerea unor module de curs. Parcurgerea completă a formelor postuniversitare de învățământ în domeniul de activitate sau într-unul complementar</p>
<p>III. Participarea la conferințe, simpozioane, congrese ș.a., organizate în domeniul de activitate principal sau în domenii interdisciplinare</p>
<p>IV. Organizarea de congrese ș.a., în domeniul de activitate sau în domenii colaterale (complementare)</p>
<p>V. Înființarea, amenajarea și modernizarea laboratoarelor, a stațiilor-pilot, a centrelor de excelență (cercetare), a aparaturii de laborator ș.a.</p>
<p>VI. Organizarea de schimburi academice între diferite universități din țară și din străinătate</p>
<p>VII. Participarea la programele internaționale la care România este parte</p>
<p>VIII. Perfecționarea propriei pregătiri pedagogice</p>
<p>IX. Elaborarea de manuale, îndrumare, culegeri de probleme și de teste și a altor materiale didactice</p>
<p>C. Activități de cercetare științifică, de dezvoltare tehnologică, activități de proiectare, de creație artistică potrivit specificului</p>
<p>I. Activități prevăzute în planul intern</p>
<p>II. Activități în cadrul centrelor de cercetare din cadrul UVT</p>
<p>III. Activități în cadrul centrelor de transfer tehnologic</p>
<p>IV. Elaborarea individuală de inovare sau invenție prevăzute în planul intern</p>
<p>V. Documentare privind oportunitățile de finanțare pentru proiecte de cercetare</p>

VI. Elaborarea tratatelor, a monografiilor și a cărților de specialitate prevăzute în planul intern

VI. ALTE SARCINI ȘI RESPONSABILITĂȚI

- I. Atribuții pe linie managerială și a celor cu privire la sistemul de control managerial intern, așa cum sunt ele stipulate în reglementările interne ale Universității de Vest din Timișoara în ceea ce privește dezvoltarea sistemului de control intern managerial.
  - II. Respectarea prevederilor Cartei, Regulamentelor și celorlalte reglementări interne în vigoare în Universitatea de Vest din Timișoara;
  - III. Respectarea obligațiilor privind prevenirea și protecția în domeniul securității și sănătății în muncă, prevenirea și apărarea împotriva incendiilor, așa cum sunt ele stabilite prin legislația din domeniu;
  - IV. Constituie obligație de serviciu verificarea zilnică (cu excepția concediului legal) a corespondenței electronice sosite pe adresa instituțională de e-mail;
  - V. Participarea, la solicitarea Directorului de Departament/Decanului, la alte activități în interesul instituției;
  - VI. Răspunde în termen la solicitările de ordin administrativ, punând la dispoziția persoanelor responsabile, documentele, datele și informațiile solicitate, legate de activitățile în care acesta este implicat.
  - VII. Verificarea zilnică (cu excepția vacanțelor și a concediului legal) a corespondenței electronice sosite pe adresa instituțională de e-mail.
  - VIII. În temeiul prevederilor art.39. alin. (2), lit.e) din Codul Muncii- republicat și a art.39. din Hotărârea nr. 355/2007 privind supravegherea sănătății lucrătorilor, salariatul este obligat să se prezinte la examenele medicale de supraveghere a sănătății la locul de muncă, conform planificării efectuate de către medicul de medicina muncii cu acordul angajatorului.
  - IX. Se obligă să respecte secretul de serviciu.
  - X. Asigură confidențialitatea datelor personale pe care le prelucrează pe toată durata contractului individual de muncă și după încetarea acestuia, pe termen nelimitat, în conformitate cu prevederile Regulamentului UE 2016/679, a altor dispoziții de drept al Uniunii Europene sau de drept intern, aplicabile.
  - XI. Constituie obligație de serviciu și alte sarcini date de șeful ierarhic superior, legate de specificul postului cu respectarea repartizării echitabile a sarcinilor între posturi.
  - XII. Realizarea sarcinilor de ordin administrativ reglementate la nivelul universității sau atribuite de șeful ierarhic superior; legate de specificul postului cu respectarea repartizării echitabile a sarcinilor între posturi.
- se pot detalia alte sarcini, atribuții, responsabilități, obiective și/sau termene stabilite nominal de către șeful ierarhic superior;

VII. RESPONSABILITĂȚI PRIVIND PROTECȚIA ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

- În realizarea sarcinilor de serviciu are obligația de a respecta Normele de Tehnica Securității și Sănătății Muncii și P.S.I.;
- Trebuie să își desfășoare activitatea, în conformitate cu pregătirea și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile primite din partea șefului ierarhic superior astfel încât să nu expună la pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională atât propria persoană, cât și alte persoane care pot fi afectate de acțiunile sau omisiunile sale în timpul procesului de muncă;
- Să utilizeze corect mașinile, aparatura, uneltele, substanțele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;
- Să utilizeze corect echipamentul individual de protecție acordat și, după utilizare, să îl înapoieze sau să îl pună la locul destinat pentru păstrare;

- Să nu procedeze la scoaterea din funcțiune, la modificarea, schimbarea sau înlăturarea arbitrară a dispozitivelor de securitate proprii, în special ale mașinilor, aparaturii, uneltelor, instalațiilor tehnice și clădirilor, și să utilizeze corect aceste dispozitive;
- Să comunice imediat șefului ierarhic superior și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de muncă despre care au motive întemeiate să o considere un pericol pentru securitate și sănătate, precum și orice deficiență a sistemelor de protecție;
- Să aducă la cunoștință șefului ierarhic superior accidentele suferite de propria persoană;
- Să coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atât timp cât este necesar, pentru a face posibilă realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari, pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor;
- Să coopereze, atât timp cât este necesar, cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, pentru a permite angajatorului să se asigure că mediul de muncă și condițiile de lucru sunt sigure și fără riscuri pentru securitate și sănătate, în domeniul său de activitate;
- Să își însușească și să respecte prevederile legislației din domeniul securității și sănătății în muncă și măsurile de aplicare a acestora;
- Să dea relațiile solicitate de către inspectorii de muncă și inspectorii sanitari.

VIII. DELEGAREA

Delegarea atribuțiilor aferente postului se face doar temporar, cu respectarea reglementărilor interne privind redistribuirea sarcinilor de serviciu în caz de absență a unui angajat, cu aprobarea scrisă a Directorului de departament, nominalizându-se persoana înlocuitoare.

IX. EVALUAREA PERFORMANȚELOR

Performanța cadrelor didactice se evaluează pe baza componentelor prevăzute în Manualul calității (evaluarea activității didactice făcută de studenți, evaluarea colegială, evaluarea ierarhică, autoevaluare), precum și în concordanță cu indicatorii prevăzuți în strategiile de învățământ și cercetare elaborate la nivel instituțional și cu cei folosiți în evaluările la nivel național, obiectivul de performanță fiind „Bine”.

Activitățile prevăzute la punctul V (A) sunt normate în conformitate cu statele de funcții aprobate, în speță cu poziția aferentă postului ocupat.

Ponderea, cuantificarea și numărul de ore alocate activităților prevăzute la punctul V (A,B și C) și VI se pot modifica, fiind propuse de directorii de departament, avizate de consiliul facultății și aprobate de senatul universității, anual cu respectarea legilor în vigoare, inclusiv al Legii nr. 1/2011.

Angajatului îi revine obligația să realizeze activitățile prevăzute la punctul V, în conformitate cu clauza art.287, alin . 22 din Legea 1/2011 precum și cu clauza “durata muncii” din contractul individual de muncă, adică suma totală a orelor de muncă, realizată prin cumularea ponderilor activităților, este de 40 ore pe săptămână.

Ponderea individuală a activităților care nu sunt prevăzute în statele de funcții poate varia de la o lună la alta, pontajul/borderoul de prezență fiind verificat și avizat de către directorul de departament.

Nu fac obiectul normării activitățile, inclusiv cele de cercetare științifică, finanțate și angajate pe bază de contract cu alți beneficiari decât Ministerul Educației Naționale, Cercetării Științifice sau instituțiile de învățământ aflate în subordinea sa, sau prevăzute expres în fișele de post aferente altor contracte individuale de muncă încheiate de angajat cu Universitatea de Vest din Timișoara.

Aceasta fișă de post nu include activitățile și responsabilitățile aferente funcțiilor didactice de conducere.

Director Departament
«Conf. univ. dr. Gabriel BĂRDĂȘAN»

Decan Facultate
«Prof. univ. habil. dr. Dana PERCEC»

Semnatura _____

Semnatura _____

Departament Resurse Umane
Ec. Bogdan Ion ALDEA

Titular post
«Nume»

Semnatura _____

Semnatura _____

Data:

1. Fișele disciplinelor incluse în post

FIȘA DISCIPLINEI Practică de specialitate (liturgică) 1 (an II, sem. I)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică de specialitate (liturgică) 1						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					40
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	67				
3.8 Total ore pe semestru	81				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom si email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom si email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seinarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Dicționar de Tipic bisericesc (1 oră)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Antologhion, Arad, 1956
2. Ceasul al nouălea și Vecernia 2.1. Rânduiala Vecerniei săvârșită de un singur preot 2.2. Litia 2.3. Rânduiala Vecerniei zilelor de rând (3 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
3. Pavecernița (1 oră)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
4. Miezonoptica (1 oră)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
5. Utrenia (1 oră)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text	- Liturghier, EIBMO, 2013.

	- referate pe o anumită temă	
6. Ceasurile și Obednița (1 oră)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
7. Sfânta Liturghie 7.1. Generalități 7.2. Rânduiala Liturghiei Sf. Ioan Gură de Aur 7.3. Caracteristicile Liturghiei Sf. Vasile cel Mare (4 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
8. Reguli speciale pentru perioada Octoihului (2 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976. - Tipic bisericesc, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> • Tipic bisericesc, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1976. • Tipic bisericesc, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003. • Liturghier, EIBMO, 2013. • Antologhion, Editura Episcopiei Aradului, 1956. • Triodul, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000. • Minei pe lunile septembrie-august. 		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma meet.google.com/ sau [google.classroom](https://classroom.google.com/).

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs			
9.5. Seminar/laborator	- să rezolve optim activitățile specifice cultului ortodox, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (mimică, gestică) specific tipicului bisericesc.	Colocviu oral	60%
	- să identifice diferențierea între actele cultice și inovații, tradiții locale, superstiții și ocultisme.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	20%
9.6. Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la formarea și dezvoltarea Tipicului bisericesc. • Să cunoască evoluția cultului Bisericii creștine până la forma definitivă actuală. 			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

FIȘA DISCIPLINEI
Practică de specialitate (liturgică) 1
(an III, sem. I)

1. Date despre program

1.2 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / <i>Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică de specialitate (liturgică) 1						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					40
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	67				
3.8 Total ore pe semestru	81				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seminarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Îndrumări despre perioada Triodului (2 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Triod, EIBMO, 2000.
2. Tipicul slujbelor din timpul de pregătire a Postului Mare (4 oră)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Triod, EIBMO, 2000. - Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976. - Tipic bisericesc, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
3. Postul Mare (4 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Triod, EIBMO, 2000. - Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976. - Tipic bisericesc, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
4. Săptămâna Sfințelor Patimi. Deniile (4 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Antologhion, Arad, 1956
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> • Tipic bisericesc, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1976. 		

- **Tipic bisericesc**, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
- **Liturghier**, EIBMO, 2013.
- **Antologhion**, Editura Episcopiei Aradului, 1956.
- **Triodul**, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, București, 2000.
- **Minei pe lunile septembrie-august**.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma [meet.google/google.classroom](https://meet.google.com/).

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs			
9.5. Seminar/laborator	- să rezolve optim activitățile specifice cultului ortodox, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (mimică, gestică) specific tipicului bisericesc.	Colocviu oral	60%
	- să identifice diferențierea între actele cultice și inovații, tradiții locale, superstiții și ocultisme.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	20%
9.6. Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la formarea și dezvoltarea Tipicului bisericesc. 			

- Să cunoască evoluția cultului Bisericii creștine până la forma definitivă actuală.

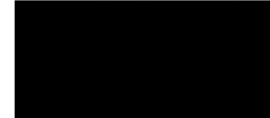
Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

FIȘA DISCIPLINEI
Practică de specialitate (liturgică) 2
(an II, sem. II)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / <i>Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică de specialitate (liturgică) 2						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	3	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					40
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual					67
3.8 Total ore pe semestru					81
3.9 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat.
-------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seminarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Vecernia zilelor de rând (3 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Antologhion, Arad, 1956
2. Vecernia zilelor de sărbătoare (3 ore) 2.1. Rânduiala Vecerniei săvârșită de un singur preot 2.2. Litia 2.3. Rânduiala Vecerniei zilelor de sărbătoare (3 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
3. Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur (2 ore) 3.1. Luarea vremii 3.2. Pregătirea preotului pentru Liturghie	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
4. Liturghia Sfântului Vasile cel Mare (2 ore) 4.1 Proscomidia	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
5. Liturghia Sfântului Grigorie Dialogul (2 ore) 5.1. Condiții speciale de săvârșire	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text	- Liturghier, EIBMO, 2013.

	- referate pe o anumită temă	
6. Zile aliturgice (2 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Liturghier, EIBMO, 2013.
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> • Tipic bisericesc, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1976. • Tipic bisericesc, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003. • Liturghier, EIBMO, 2013. • Antologhion, Editura Episcopiei Aradului, 1956. • Triodul, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2000. • Minei pe lunile septembrie-august. 		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma meet.google.com/.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs			
9.5. Seminar/laborator	- să rezolve optim activitățile specifice cultului ortodox, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (mimică, gestică) specific tipicului bisericesc.	Colocviu oral	60%

	- să identifice diferențierea între actele cultice și inovații, tradiții locale, superstiții și ocultisme.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	20%
9.6. Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la formarea și dezvoltarea Tipicului bisericesc. • Să cunoască evoluția cultului Bisericii creștine până la forma definitivă actuală. 			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

FIȘA DISCIPLINEI
Practică de specialitate (liturgică) 2
(an III, sem. II)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / <i>Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Practică de specialitate (liturgică) 2						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	-	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	14	din care: 3.5 curs	-	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					40
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	67				
3.8 Total ore pe semestru	81				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom si email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom si email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seinarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Utrenia zilelor de rând (4 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Ceaslov, EIBMO, București, 1990. - Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976. - Tipic bisericesc, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
2. Utrenia zilelor de sărbătoare (4 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Catavasier, EIBMBOR, București, 2000. - Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976. - Tipic bisericesc, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
3. Căderea mică (3 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Triod, EIBMO, 2000. - Tipic bisericesc, EIBMBOR, București, 1976. - Tipic bisericesc, Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
4. Căderea mare (3 ore)	- expunerea - studiul de caz - problematizarea - comentariul pe text - referate pe o anumită temă	- Antologhion, Arad, 1956
Bibliografie		

- Tipic bisericesc, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1976.
- Tipic bisericesc, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2003.
- Liturghier, EIBMO, 2013.
- Antologhion, Editura Episcopiei Aradului, 1956.
- Triodul, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, București, 2000.
- Minei pe lunile septembrie-august.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile ecleziale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma [meet.google/](https://meet.google.com/) sau [google.classroom](https://classroom.google.com/).

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs			
9.5. Seminar/laborator	- să rezolve optim activitățile specifice cultului ortodox, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (mimică, gestică) specific tipicului bisericesc.	Colocviu oral	60%
	- să identifice diferențierea între actele cultice și inovații, tradiții locale, superstiții și ocultisme.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	20 %
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi	20%

		monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru activitate adecvată se vor acorda 2 puncte.	
9.6. Standard minim de performanță:			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea înțelegerii mecanismelor care au dus la formarea și dezvoltarea Tipicului bisericesc. • Să cunoască evoluția cultului Bisericii creștine până la forma definitivă actuală. 			

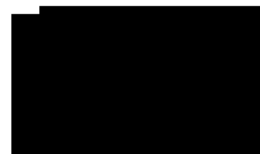
Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

FIȘA DISCIPLINEI
TEOLOGIE LITURGICĂ 1
(an III, sem. I)

1. Date despre program

1.5 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / <i>Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	TEOLOGIE LITURGICĂ 1						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					3
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					1
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	12				
3.8 Total ore pe semestru	54				
3.9 Numărul de credite	2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat.
-------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoprojector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seminarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principiile și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în studiul Liturgicii. 1.1. Liturgica privită ca disciplină de învățământ teologic. 1.2. Izvoarele Liturgicii (3 ore).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr. Prof. Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 5-11.
2. Literatura liturgică de la începutul creștinismului până azi (3 ore).	- expunerea - prelegerea - conversația	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 12-19.
3. Despre cult. Cultul religios. Definiția și diferitele lui aspecte. (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 20-28.
4. Factorii sau termenii cultului. (2 ore)	- expunerea - prelegerea - conversația	Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i> , vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 29-39.
5. Scopurile sau funcțiile cultului divin public ortodox. (3 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 40-48. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i> , vol. I, Galați, 1996 ;
6. Instituirea și dezvoltarea cultului creștin. (2 ore)	- expunerea - prelegerea - conversația	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i> , în "S.T.", 1964, nr. 3-4, pp. 289-301;

		Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i> , în "Ortodoxia", 1961, nr. 1, 79-98.
7. Trăsăturile generale ale cultului ortodox și caracterele sale specifice în comparație cu cultul celorlalte confesiuni creștine. (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 79-81.
8. Persoanele liturgice. Clerul creștin și funcțiile sale liturgice în Biserica primară. (3 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Biserică și cult pe înțelesul tuturor</i> , București, 1996.
9. Rolul și funcțiile liturgice ale celor trei trepte ale clerului în Biserica veche și în cultul ortodox de azi. (3 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Schmemmann Al., <i>Liturgie și Viață</i> , trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 143-157.
10. Persoanele ajutoare ale clerului slujitor și funcțiile lor liturgice în trecut și astăzi. (3 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 104-117.
11. Credincioșii laici ca factori ai cultului. (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Liviu Stan, <i>Mireni în Biserică</i> , Sibiu, 1939. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 120-136.
Bibliografie: Manuale și articole		
<p>1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993.</p> <p>2. Idem, <i>Liturgica specială</i>, București, 1980.</p> <p>3. Idem, <i>Cultul Bisericii Ortodoxe față de cultul celorlalte confesiuni creștine și al sectelor din țara noastră</i>, în "S.T.", 1951, nr. 1-2.</p> <p>4. Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i>, în "Ortodoxia", 1961, nr. 1.</p> <p>5. Idem, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în "S.T.", 1964, nr. 3-4.</p> <p>6. Idem, <i>Problema unificării calendarului în bisericile ortodoxe</i>, în "O", 1955, nr. 2.</p> <p>7. Idem, <i>Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare</i>, în "O", 1980, nr. 3.</p> <p>8. Idem, <i>Viața lăuntrică a preotului și mijloacele ei de exprimare</i>, în "B.O.R.", 1956, nr. 1-2.</p> <p>9. Cabasila Nicolae, <i>Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghiei și Despre viața în Hristos</i>, trad. de Pr.Prof. Ene Braniște și Pr. Teodor Bodogae, București, 1989.</p> <p>10. Căndea, Pr.Prof.Dr. Sp., <i>Necesitatea unității pascale creștine</i>, în "M.A.", 1965, nr. 4-5.</p> <p>11. Felmy, Karl Christian, <i>De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe - un comentariu istoric</i>, Ed. Deisis, 2004.</p> <p>12. <i>Liturghierul</i>, București, 2012.</p> <p>13. Makarios Simonopetritul, <i>Triodul explicat</i>, trad. de Diac. Ioan I. Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000.</p> <p>14. <i>Molitfelnic</i>, București, 2013.</p> <p>15. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i>, vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010.</p>		

<p>16. Idem, <i>Biserică și cult pe înțelesul tuturor</i>, București, 1996. 17. Idem, Rubrica pe teme liturgice din fiecare număr al publicației “Vestitorul Ortodoxiei”. 18. Sava, Pr. Conf. Dr. Viorel, <i>Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale</i>, Editura Trinitas, Iași, 1999. 20. Idem, “...Căci nu sunt măsuri pentru posibilitățile Duhului”, în “Analele Univ. «Al.I. Cuza» - Teologie”, Iași, 1995-1996. 21. Idem, <i>Taina Nunții – aspecte liturgice, duhovnicești și pastoral-misionare</i>, în “Teologie și Viață”, IV (1994), nr. 11-12. 22. Idem, <i>Cultul Maicii Domnului în Catholicism și Ortodoxie</i>, în “Analele...”, II (1993-1994). 23. Idem, <i>Inovațiile în cult – singularizare liturgică</i>, în “Analele...”, Iași, 1999-2000. 24. Schmemmann Al., <i>Liturghie și Viață</i>, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001. 25. Streza, I.P.S. Dr., Laurențiu, <i>Tainele de inițiere creștină</i>, Ed. Trinitas, Iași, 2002. Taft, Robert F. S.J., <i>A History of the Liturgy of St. John Chrisostom</i>, vol. IV, <i>The Diptychs</i>, în „Orientalia Christiana Analecta”, 238, Pontificium Institutum Studiorum Orientalium, Roma, 1991. 26. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998. 27. Idem, <i>Spovedania și duhovnicia</i>, ediția a II-a, Alba Iulia, 1995.</p>		
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Vecernia (2 ore). 1.1. Vecernia de sâmbătă seara și a sărbătorilor unită cu Litia. 1.2. Vecernia zilelor de rând.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<ul style="list-style-type: none"> - Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 28-59. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 17-32.
<p>2. Utrenia (4 ore). 2.1. Utrenia duminicilor și a sărbătorilor de peste an. 2.2. Utrenia zilelor de rând.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<ul style="list-style-type: none"> - Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 68-97. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 37-53, 149 și 153-156. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>3. Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur (4 ore). 3.1. Rânduiala Luării vremii, îmbrăcarea veșmintelor și Proskomidia. 3.2. Liturghia catehumenilor. 3.3. Liturghia credincioșilor. 3.4. Rânduiala Liturghiei în sobor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<ul style="list-style-type: none"> - Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 97-189. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 61-62. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>4. Liturghia Sfântului Vasile cel Mare (2 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<ul style="list-style-type: none"> - Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 189-259. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 60-61..

		(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
5. Liturgia Darurilor mai înainte sfințite (2 ore).	- prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice	- Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 264-301. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 61.. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
Bibliografie		
Bibliografie: Manuale și articole		
<p>1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993.</p> <p>2. Idem, <i>Liturgica specială</i>, București, 1980.</p> <p>3. Idem, <i>Cultul Bisericii Ortodoxe față de cultul celorlalte confesiuni creștine și al sectelor din țara noastră</i>, în "S.T.", 1951, nr. 1-2.</p> <p>4. Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i>, în "Ortodoxia", 1961, nr. 1.</p> <p>5. Idem, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în "S.T.", 1964, nr. 3-4.</p> <p>6. Idem, <i>Problema unificării calendarului în bisericele ortodoxe</i>, în "O", 1955, nr. 2.</p> <p>7. Idem, <i>Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare</i>, în "O", 1980, nr. 3.</p> <p>8. Idem, <i>Viața lăuntrică a preotului și mijloacele ei de exprimare</i>, în "B.O.R.", 1956, nr. 1-2.</p> <p>9. Cabasila Nicolae, <i>Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii și Despre viața în Hristos</i>, trad. de Pr.Prof. Ene Braniște și Pr. Teodor Bodogae, București, 1989.</p> <p>10. Cândea, Pr.Prof.Dr. Sp., <i>Necesitatea unității pascale creștine</i>, în "M.A.", 1965, nr. 4-5.</p> <p>11. Felmy, Karl Christian, <i>De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe - un comentariu istoric</i>, Ed. Deisis, 2004.</p> <p>12. <i>Liturghierul</i>, București, 2012.</p> <p>13. Makarios Simonopetritul, <i>Triodul explicat</i>, trad. de Diac. Ioan I. Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000.</p> <p>14. <i>Molitfelnic</i>, București, 2013.</p> <p>15. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i>, vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010.</p> <p>16. Idem, <i>Biserică și cult pe înțelesul tuturor</i>, București, 1996.</p> <p>17. Idem, Rubrica pe teme liturgice din fiecare număr al publicației "Vestitorul Ortodoxiei".</p> <p>18. Sava, Pr.Conf.Dr. Viorel, <i>Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale</i>, Editura Trinitas, Iași, 1999.</p> <p>20. Idem, "...Căci nu sunt măsuri pentru posibilitățile Duhului", în "Analele Univ. «Al.I. Cuza» - Teologie", Iași, 1995-1996.</p> <p>21. Idem, <i>Taina Nunții – aspecte liturgice, duhovnicești și pastoral-misionare</i>, în "Teologie și Viață", IV (1994), nr. 11-12.</p> <p>22. Idem, <i>Cultul Maicii Domnului în Catholicism și Ortodoxie</i>, în "Analele...", II (1993-1994).</p> <p>23. Idem, <i>Inovațiile în cult – singularizare liturgică</i>, în "Analele...", Iași, 1999-2000.</p> <p>24. Schmemmann Al., <i>Liturghie și Viață</i>, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001.</p> <p>25. Streza, I.P.S. Dr., Laurențiu, <i>Tainele de inițiere creștină</i>, Ed.Trinitas, Iași, 2002.</p> <p>Taft, Robert F. S.J., <i>A History of the Liturgy of St. John Chrysostom</i>, vol. IV, <i>The Diptychs</i>, în „Orientalia Christiana Analecta”, 238, Pontificium Institutum Studiorum Orientalium, Roma, 1991.</p> <p>26. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998.</p> <p>27. Idem, <i>Spovedania și duhovnicia</i>, ediția a II-a, Alba Iulia, 1995.</p>		

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile ecleziale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma meet.google/google.classroom.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent temele studiate;		80%
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei liturgice;		
	- Raportarea activ-participativă a orelor de curs; - Analiza și interpretarea datelor, privind istoria cultului Bisericii noastre.		
9.5. Seminar/laborator	- Să se familiarizeze cu aspectele practice ale slujirii liturgice.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	10 %
	- să cunoască temeinic rânduielile de cult.		
	-să-și dezvolte capacitățile de		

	săvârșire a slujbelor divine.		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se va acorda 1 punct.	10 %
9.6. Standard minim de performanță:			
Prezentarea corectă a noțiunilor fundamentale; Concizie în exprimare; Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

**FIȘA DISCIPLINEI
TEOLOGIE LITURGICĂ 1
(an IV, sem. I)**

1. Date despre program

1.6 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / <i>Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	TEOLOGIE LITURGICĂ 1						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					10
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	39				
3.8 Total ore pe semestru	81				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat.
-------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seminarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principiile și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în Liturgica specială. Liturgica specială ca disciplină de învățământ teologic. Slujbele bisericesti și împărțirea lor (1 oră).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 1980, pp. 5-11
2. Laudele Bisericești. Noțiuni generale despre cele șapte Laude bisericesti. Istoria Laudelor bisericesti. Formarea serviciului divin public zilnic al Bisericii (1 oră).	- expunerea - prelegerea - conversația	1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 1980, pp. 12-19
3. Vecernia. Rânduiala slujbei. (1 oră)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 1980, pp. 20-28; 2. <i>Liturgierul</i> , București, 2012, pp.6-12. Antologhion, Mitropolia Banatului, Timișoara, 1999, pp. 5-16
4. Istoria și explicarea Vecerniei. (1 oră)	- expunerea - prelegerea - conversația	1. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i> , vol. I, Galați, 1996, p. 32; vol. II, Galați, 2001; vol. III, București, 2005; vol. IV, București, 2010. 2. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 1980, pp. 29-39; 3. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturgierul explicat</i> , ediția a II-a, București, 1998, pp. 8-19
5. Litia. Pavecernița. Miezonoptica. (1 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 40-48

		<p>2. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i>, vol. I, Galați, 1996 , pp. 48-56; <i>Liturghierul</i>, București, 2012, pp.6-12.</p> <p>3. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998</p>
6. Utrenia. Noțiuni introductive și rânduiala slujbei. (2 ore)	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - conversația 	<p>1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în "S.T.", 1964, nr. 3-4, pp. 289-301;</p> <p>2. Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i>, în "Ortodoxia", 1961, nr. 1, 79-98</p> <p>3. Idem, <i>Liturgica Specială</i>, București, 1980, pp. 39-48;</p> <p>4. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998, pp. 68-90. <i>Liturghierul</i>, București, 2012, pp.10-19.</p> <p>5. Antologhion, Mitropolia Banatului, Timișoara, 1999, pp. 16-26</p>
7. Istoria și explicarea Utreniei. (1 ore)	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i>, București, 1980, pp. 49-58. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998, pp.68-90,.</p>
8. Ceasurile liturgice. Mijloaceurile și Obednița. (1 ore)	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>1. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae , <i>Biserică și cult pe înțelesul tuturor</i>, București, 1996.</p> <p>2. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i>, București, 1980, pp. 59-68. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998, pp. 91-102.</p> <p>3. <i>Liturghierul</i>, București, 2012, pp.23-27.</p>
9.Sfânta Liturghie. Istorie, ritual, simbolism (6 ore)	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i>, București, 1980, pp. 79-181</p> <p>Cabasila Nicolae, <i>Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii</i>, trad. de</p>

		<p>Pr.Prof. Ene Braniște, București, 1989;</p> <p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i>, București, 1980, pp. 79-140</p> <p><i>Liturghierul</i>, București, 2012, pp.26-69.</p> <p>Antologhion, Mitropolia Banatului, Timișoara, 1999, p. 390.</p> <p>Schmemann Al., <i>Liturghie și Viață</i>, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001, pp. 38-62;</p> <p>Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i>, vol. I, Galați, 1996, p. 32 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010.</p> <p><i>Liturghier</i>, București, 2012</p> <p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i>, București, 1980, pp. 119-169;</p> <p>Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998, pp. 112-219.</p> <p>Cabasila Nicolae, <i>Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii</i>, trad. de Pr.Prof. Ene Braniște, București, 1989.</p> <p>Felmy, Karl Christian, <i>De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe - un comentariu istoric</i>, Ed. Deisis, 2004.</p>
<p>Bibliografie: Manuale și articole</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993. 2. Idem, <i>Liturgica specială</i>, București, 1980. 3. Idem, <i>Cultul Bisericii Ortodoxe față de cultul celorlalte confesiuni creștine și al sectelor din țara noastră</i>, în "S.T.", 1951, nr. 1-2. 4. Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i>, în "Ortodoxia", 1961, nr. 1. 5. Idem, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în "S.T.", 1964, nr. 3-4. 6. Idem, <i>Problema unificării calendarului în bisericile ortodoxe</i>, în "O", 1955, nr. 2. 7. Idem, <i>Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare</i>, în "O", 1980, nr. 3. 8. Idem, <i>Viața lăuntrică a preotului și mijloacele ei de exprimare</i>, în "B.O.R.", 1956, nr. 1-2. 		

9. Cabasila Nicolae, *Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghiei și Despre viața în Hristos*, trad. de Pr.Prof. Ene Braniște și Pr. Teodor Bodogae, București, 1989.
10. Căndea, Pr.Prof.Dr. Sp., *Necesitatea unității pascale creștine*, în "M.A.", 1965, nr. 4-5.
11. Felmy, Karl Christian, *De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe* - un comentariu istoric, Ed. Deisis, 2004.
12. *Liturghierul*, București, 2012.
13. Makarios Simonopetritul, *Triodul explicat*, trad. de Diac. Ioan I. Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000.
14. *Molitfelnic*, București, 2013.
15. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010.
16. Idem, *Biserică și cult pe înțelesul tuturor*, București, 1996.
17. Idem, Rubrica pe teme liturgice din fiecare număr al publicației "Vestitorul Ortodoxiei".
18. Sava, Pr.Conf.Dr. Viorel, *Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale*, Editura Trinitas, Iași, 1999.
20. Idem, "...Căci nu sunt măsuri pentru posibilitățile Duhului", în "Analele Univ. «Al.I. Cuza» - Teologie", Iași, 1995-1996.
21. Idem, *Taina Nunții – aspecte liturgice, duhovnicești și pastoral-misionare*, în "Teologie și Viață", IV (1994), nr. 11-12.
22. Idem, *Cultul Maicii Domnului în Catholicism și Ortodoxie*, în "Analele...", II (1993-1994).
23. Idem, *Inovațiile în cult – singularizare liturgică*, în "Analele...", Iași, 1999-2000.
24. Schmemmann Al., *Liturghie și Viață*, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001.
25. Streza, I.P.S. Dr., Laurențiu, *Tainele de inițiere creștină*, Ed.Trinitas, Iași, 2002.
- Taft, Robert F. S.J., *A History of the Liturgy of St. John Chrisostom*, vol. IV, *The Diptychs*, în „Orientalia Christiana Analecta”, 238, Pontificium Institutum Studiorum Orientalium, Roma, 1991.
26. Vintilescu, Pr. Petre, *Liturghierul explicat*, ediția a II-a, București, 1998.
27. Idem, *Sposedania și duhovnicia*, ediția a II-a, Alba Iulia, 1995.
28. Antologhion, Arhiepiscopia Timișoarei, 1999

7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Rânduiala Vecerniei (7 ore)	Aplicare practică	<i>Liturghierul</i> , București, 2012, pp.6-17.
2. Rânduiala Utreniei (7 ore)	Aplicare practică	<i>Liturghierul</i> , București, 2012, pp.18-36
3. Rânduiala Sfintei Liturghii (14 ore)	Aplicare practică	<i>Liturghierul</i> , București, 2012, pp.104-330; Idem, pp. 483-525.

Bibliografie

Liturghierul, București, 2012;
Antologhion, Mitropolia Banatului, Timișoara, 1999.
Evangelia, București, 2010;
Octoih, București, 2019;
Psaltire, București, 2011;
 Minee;
Triod, București, 2019;
Penticostar, București, 2012.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma meet.google.com/.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent temele studiate;	Executarea corectă a riturilor liturgice	60%
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei liturgice;		
	- Raportarea activ-participativă a orelor de curs; - Analiza și interpretarea datelor, privind istoria cultului Bisericii noastre.		
9.5. Seminar/laborator	Aplicarea practică a riturilor cultice.	Executarea corectă a riturilor liturgice	40%
9.6. Standard minim de performanță:			
Prezentarea corectă a noțiunilor fundamentale; Aplicarea practică a riturilor cultice. Concizie în exprimare; Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.			

Data completării:

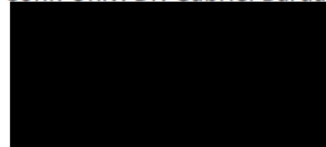
Semnătura titularului de curs

Data avizării în departament:

Semnătura titularului de seminar

Director de departament

Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdăsan

FIȘA DISCIPLINEI
TEOLOGIE LITURGICĂ 2
(an III, sem. II)

1. Date despre program

1.7 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / <i>Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	TEOLOGIE LITURGICĂ 2						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					4
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					3
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					1
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	12				
3.8 Total ore pe semestru	54				
3.9 Numărul de credite	2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat.
-------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seminarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principiile și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. . Timpurile Liturgice. Scurte noțiuni despre calendar (1 oră).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Problema unificării calendarului în bisericile ortodoxe</i> , în "O", 1955, nr. 2.
2. Anul bisericesc și subdiviziunile lui. 2.1 Despre sărbători, în general. 2.2. Duminica, sărbătoarea săptămânală a creștinilor. (2 ore)	- expunerea - prelegerea - conversația	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 121-130; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 135-149; Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i> , vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 150-169.
3. Sărbătorile domnești sau Praznicele Împărațești (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 170-189 Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i> , vol. I, Galați, 1996 ; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , ediția a II-a, București, 1993, pp. 120-218 Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i> , în "Ortodoxia", 1961, nr. 1, 79-98.

<p>4. Sărbătorile Maicii Domnului (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - conversația 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993, pp. 221-239 Idem, <i>Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare</i>, în "O", 1980, nr. 3.</p>
<p>5. Sărbătorile sfinților și îngerilor în Biserica Ortodoxă. Sfinți români. (1 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993, pp. 166-287; Schmemmann Al., <i>Liturgie și Viață</i>, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993, pp. 293-317; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993, pp. 318-326.</p>
<p>6. Posturile din cursul anului bisericesc. Zilele pentru pomenirea generală a celor adormiți, din cursul anului bisericesc (1 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - conversația 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993, pp. 328-336; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993, pp. 340-346.</p>
<p>7. Locașurile de cult. 7.1. Locașurile creștine în primele trei veacuri 7.2. Locașurile creștine din secolul al IV –lea înainte (2 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, vol. I, București, 2015, pp 417-456 . Idem, <i>Vechi locașuri de cult dispărute:martiriile (martyria)</i>, în "MB", 1962, nr. 11-12, p. 696-706.</p>
<p>8. Arta bisericească. 8.1. Stilul bizantin 8.2. Stilurile arhitectonice ecleziale în Apus (3 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, vol. I, București, 2015, pp 457-506.</p>
<p>9. Arta bisericească românească. Locașuri de cult secundare (3 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, vol. I, București, 2015, pp 508-571.</p>
<p>10. Pictura bisericească (3 ore)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, vol. II, București, 2015, pp 13-68 . Idem, <i>Programul iconografic al bisericilor ortodoxe. Îndrumător</i></p>

		pentru zugravii de biserici, în "BOR", 1974, nr. 5-6, p. 730-771.
11. Pictura interioară a bisericii (4 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , vol. II, București, 2015, pp 77-147 .
12. Obiecte bisericesti (2 ore)		Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , vol. II, București, 2015, pp 275- 356. .
13. Cărțile liturgice (2 ore)		Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i> , vol. II, București, 2015, pp 357-406.. .
<p>Bibliografie: Manuale și articole</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993. 2. Idem, <i>Liturgica generală cu noțiuni de arhitectură și pictură creștină</i>, vol. I, II, Ed. Basilica, București, 2015. 3. Idem, <i>Liturgica specială</i>, București, 1980. 4. Idem, <i>Cultul Bisericii Ortodoxe față de cultul celorlalte confesiuni creștine și al sectelor din țara noastră</i>, în "S.T.", 1951, nr. 1-2. 5. Idem <i>Vechi locașuri de cult dispărute: martiriile (martyria)</i>, în "MB", 1962, nr. 11-12. 6. Idem, <i>Programul iconografic al bisericilor ortodoxe. Îndrumător pentru zugravii de biserici</i>, în "BOR", 1974, nr. 5-6. 7. Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i>, în "Ortodoxia", 1961, nr. 1. 8. Idem, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în "S.T.", 1964, nr. 3-4. 9. Idem, <i>Problema unificării calendarului în bisericile ortodoxe</i>, în "O", 1955, nr. 2. 10. Idem, <i>Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare</i>, în "O", 1980, nr. 3. 11. Idem, <i>Viața lăuntrică a preotului și mijloacele ei de exprimare</i>, în "B.O.R.", 1956, nr. 1-2. 12. Cabasila Nicolae, <i>Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii și Despre viața în Hristos</i>, trad. de Pr.Prof. Ene Braniște și Pr. Teodor Bodogae, București, 1989. 13. Căndea, Pr.Prof.Dr. Sp., <i>Necesitatea unității pascale creștine</i>, în "M.A.", 1965, nr. 4-5. 14. Felmy, Karl Christian, <i>De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe - un comentariu istoric</i>, Ed. Deisis, 2004. 15. <i>Liturghierul</i>, București, 2012. 16. Makarios Simonopetritul, <i>Triodul explicat</i>, trad. de Diac. Ioan I. Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000. 17. <i>Molitfelnic</i>, București, 2013. 18. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i>, vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010. 19. Idem, <i>Biserică și cult pe înțelesul tuturor</i>, București, 1996. 20. Idem, Rubrica pe teme liturgice din fiecare număr al publicației "Vestitorul Ortodoxiei". 21. Sava, Pr.Conf.Dr. Viorel, <i>Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale</i>, Editura Trinitas, Iași, 1999. 22. Idem, "...Căci nu sunt măsuri pentru posibilitățile Duhului", în "Analele Univ. «Al.I. Cuza» - Teologie", Iași, 1995-1996. 23. Idem, <i>Taina Nunții – aspecte liturgice, duhovnicești și pastoral-misionare</i>, în "Teologie și Viață", IV (1994), nr. 11-12. 24. Idem, <i>Cultul Maicii Domnului în Catolicism și Ortodoxie</i>, în "Analele...", II (1993-1994). 		

<p>25. Idem, <i>Inovațiile în cult – singularizare liturgică</i>, în “Analele...”, Iași, 1999-2000. 26. Schmemmann Al., <i>Liturghie și Viață</i>, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001. 27. Streza, I.P.S. Dr., Laurențiu, <i>Tainele de inițiere creștină</i>, Ed. Trinitas, Iași, 2002. Taft, Robert F. S.J., <i>A History of the Liturgy of St. John Chrysostom</i>, vol. IV, <i>The Diptychs</i>, în „Orientalia Christiana Analecta”, 238, Pontificium Institutum Studiorum Orientalium, Roma, 1991. 28. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998. 29. Idem, <i>Spovedania și duhovnicia</i>, ediția a II-a, Alba Iulia, 1995.</p>		
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Vecernia (2 ore). 1.1. Vecernia de sâmbătă seara și a sărbătorilor unită cu Litia. 1.2. Vecernia zilelor de rând.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<p>- Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 28-59. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 17-32.</p>
<p>2. Utrenia (4 ore). 2.1. Utrenia duminicilor și a sărbătorilor de peste an. 2.2. Utrenia zilelor de rând.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<p>- Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 68-97. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 37-53, 149 și 153-156. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>3. Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur (4 ore). 3.1. Rânduiala Luării vremii, îmbrăcarea veșmintelor și Proskomidia. 3.2. Liturghia catehumenilor. 3.3. Liturghia credincioșilor. 3.4. Rânduiala Liturghiei în sobor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<p>- Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 97-189. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 61-62. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>4. Liturghia Sfântului Vasile cel Mare (2 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<p>- Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 189-259. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 60-61.. (accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)</p>
<p>5. Liturghia Darurilor mai înainte sfințite (2 ore).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prelegerea - conversația - analiza - aplicații practice 	<p>- Referințe: 1. Liturghier, Ed. IBMBOR, București, 2002, pp. 264-301. 2. Tipic bisericesc, Ed. Arhiepiscopiei Ortodoxe din Alba Iulia, Alba Iulia, 2003, pp. 61..</p>

	(accesibile la BCUT pentru împrumutul acasă)
<p>Bibliografie</p> <p>Bibliografie: Manuale și articole</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993. 2. Idem, <i>Liturgica specială</i>, București, 1980. 3. Idem, <i>Cultul Bisericii Ortodoxe față de cultul celorlalte confesiuni creștine și al sectelor din țara noastră</i>, în "S.T.", 1951, nr. 1-2. 4. Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i>, în "Ortodoxia", 1961, nr. 1. 5. Idem, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în "S.T.", 1964, nr. 3-4. 6. Idem, <i>Problema unificării calendarului în bisericile ortodoxe</i>, în "O", 1955, nr. 2. 7. Idem, <i>Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare</i>, în "O", 1980, nr. 3. 8. Idem, <i>Viața lăuntrică a preotului și mijloacele ei de exprimare</i>, în "B.O.R.", 1956, nr. 1-2. 9. Cabasila Nicolae, <i>Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii și Despre viața în Hristos</i>, trad. de Pr.Prof. Ene Braniște și Pr. Teodor Bodogae, București, 1989. 10. Căndea, Pr.Prof.Dr. Sp., <i>Necesitatea unității pascale creștine</i>, în "M.A.", 1965, nr. 4-5. 11. Felmy, Karl Christian, <i>De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe - un comentariu istoric</i>, Ed. Deisis, 2004. 12. <i>Liturghierul</i>, București, 2012. 13. Makarios Simonopetritul, <i>Triodul explicat</i>, trad. de Diac. Ioan I. Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000. 14. <i>Molitfelnic</i>, București, 2013. 15. Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i>, vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010. 16. Idem, <i>Biserică și cult pe înțelesul tuturor</i>, București, 1996. 17. Idem, Rubrica pe teme liturgice din fiecare număr al publicației "Vestitorul Ortodoxiei". 18. Sava, Pr.Conf.Dr. Viorel, <i>Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale</i>, Editura Trinitas, Iași, 1999. 20. Idem, "...Căci nu sunt măsuri pentru posibilitățile Duhului", în "Analele Univ. «Al.I. Cuza» - Teologie", Iași, 1995-1996. 21. Idem, <i>Taina Nunții – aspecte liturgice, duhovnicești și pastoral-misionare</i>, în "Teologie și Viață", IV (1994), nr. 11-12. 22. Idem, <i>Cultul Maicii Domnului în Catholicism și Ortodoxie</i>, în "Analele...", II (1993-1994). 23. Idem, <i>Inovațiile în cult – singularizare liturgică</i>, în "Analele...", Iași, 1999-2000. 24. Schmemmann Al., <i>Liturghie și Viață</i>, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001. 25. Streza, I.P.S. Dr., Laurențiu, <i>Tainele de inițiere creștină</i>, Ed.Trinitas, Iași, 2002. Taft, Robert F. S.J., <i>A History of the Liturgy of St. John Chrysostom</i>, vol. IV, <i>The Diptychs</i>, în „Orientalia Christiana Analecta”, 238, Pontificium Institutum Studiorum Orientalium, Roma, 1991. 26. Vintilescu, Pr. Petre, <i>Liturghierul explicat</i>, ediția a II-a, București, 1998. 27. Idem, <i>Spovedania și duhovnicia</i>, ediția a II-a, Alba Iulia, 1995. 	

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de

învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma meet.google.com.

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent temele studiate;		80%
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei liturgice;		
	- Raportarea activ-participativă a orelor de curs; - Analiza și interpretarea datelor, privind istoria cultului Bisericii noastre.		
9.5. Seminar/laborator	- Să se familiarizeze cu aspectele practice ale slujirii liturgice.	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	10 %
	- să cunoască temeinic rânduielile de cult.		
	-să-și dezvolte capacitățile de săvârșire a slujbelor divine.		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate	10 %

		adekvată se va acorda 1 punct.	
9.6. Standard minim de performanță:			
Prezentarea corectă a noțiunilor fundamentale; Concizie în exprimare; Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de reanță sau la mărirea de notă.			

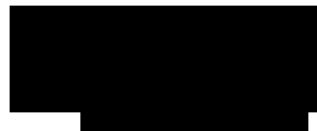
Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

FIȘA DISCIPLINEI
TEOLOGIE LITURGICĂ 2
(an IV, sem. II)

1. Date despre program

1.8 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală / <i>Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală</i>

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	TEOLOGIE LITURGICĂ 2						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					10
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat					3
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	39				
3.8 Total ore pe semestru	81				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	• Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat.
-------------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Cursurile se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs/sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat. • Seminarele se pot desfășura și în mediul online prin platforma meet.google, situație în care este nevoie de acces la internet / dispozitiv cu cameră video și microfon • materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul seminarului, nici părăsirea de către studenți a sălii /sesiunii online în vederea preluării apelurilor telefonice personale, decât în situații excepționale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la seminar.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor de cult, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Explicarea și interpretarea actelor de cult. ● Însușirea cunoștințelor privitoare la instituirea și dezvoltarea cultului creștin; ● Cunoașterea temenică a rânduielilor de cult; ● Cunoașterea conținuturilor teologice și duhovnicești ale slujbelor divine.
------------	---

Abilități	<ul style="list-style-type: none"> ● Rezolvarea optimă a unor situații specifice activității profesionale, aplicând principii și metode de bază pentru slujirea cultului (dicție, auz muzical, voce, mimică, gestică etc.). ● Explicarea și interpretarea actelor de cult; ● Evidențierea importanței și a conținutului ritualurilor cultice, precum și a necesității săvârșirii corecte a acestora. ● Exersarea săvârșirii ritualurilor cultice, în condiții standard.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> ● Dinamizarea ritualului, prin dăruire personală, păstrând neatinsse prevederile canonice în materie de cult. ● Dezvoltarea capacităților de săvârșire a slujbelor divine.

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Sfintele Taine. Introducere generală. (1 oră)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 285-289.
2. Botezul și Mirungerea (2 ore)	- expunerea - prelegerea - conversația	<i>Molitfelnic</i> , EIBMO, București, 2019, pp. 25-56; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 290-309; Necula, Pr.prof.dr., Nicolae, <i>Tradiție și înnoire în slujirea liturgică</i> , vol. I, Galați, 1996 , pp. 48-56; Sava, Pr.Conf.Dr. Viorel, <i>Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale</i> , Editura Trinitas, Iași, 1999. Streza, I.P.S. Dr., Laurențiu, <i>Tainele de inițiere creștină</i> , Ed.Trinitas, Iași, 2002, 329 p.
3. Mărturisirea (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	<i>Molitfelnic</i> , EIBMO, București, 2019, pp. 57-78; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 310-318; Vintilescu, Pr. Petre, <i>Spovedania și duhovnicia</i> , ediția a II-a, Alba Iulia, 1995, 259 p
4. Cununia (2 ore)	- expunerea - prelegerea - conversația	<i>Molitfelnic</i> , EIBMO, București, 2019, pp. 79-126; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 327-336; Pr. Dr. Vasile Gavrilă, <i>Cununia – viața întru Împărăție</i> , Ed.

		Fundația Tradiția Românească, București, 2004, 454p.
5. Hirotonia și hirotesiile (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	<i>Arhieraticon</i> , EIBMBOR, București, 1993; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 337-345; Pr. Dumitru Stăniloae, <i>Sublimitatea preoției și datoriile preotului</i> , în "MO", 1957, nr. 5-6, pp. 298-312; Ieromonah Rafael Povîrnaru, <i>Viața cultică a Bisericii după tratatele Pseudo-areopagite</i> , Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2018, pp. 347-424
6. Taina Sfântului Maslu (2 ore)	- expunerea - prelegerea - conversația	<i>Molitfelnic</i> , EIBMO, București, 2019, pp. 127-169; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 346-352;
7. Împărtășirea sau cuminecarea (1 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	<i>Molitfelnic</i> , EIBMO, București, 2019, pp. 170-174; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 319-326;
8. Ierurgiile Bisericii (2ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	<i>Molitfelnic</i> , EIBMO, București, 2019; Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica Specială</i> , București, 2008, pp. 353-407;
Bibliografie: Manuale și articole		
<p>1. Braniște, Pr.Prof.Dr. Ene, <i>Liturgica generală</i>, ediția a II-a, București, 1993. 2. Idem, <i>Liturgica specială</i>, București, 1980. 3. Idem, <i>Liturgica Specială</i>, Ed. Lumea credinței, București, 2008. 4. Idem, <i>Cultul Bisericii Ortodoxe față de cultul celorlalte confesiuni creștine și al sectelor din țara noastră</i>, în "S.T.", 1951, nr. 1-2. 5. Idem, <i>Cultul Bisericilor creștine din Orient</i>, în "Ortodoxia", 1961, nr. 1. 6. Idem, <i>Originea, instituirea și dezvoltarea cultului creștin</i>, în "S.T.", 1964, nr. 3-4. 7. Idem, <i>Problema unificării calendarului în bisericile ortodoxe</i>, în "O", 1955, nr. 2. 8. Idem, <i>Cinstirea Maicii Domnului în cultul ortodox și formele ei de exprimare</i>, în "O", 1980, nr. 3. 9. Idem, <i>Viața lăuntrică a preotului și mijloacele ei de exprimare</i>, în "B.O.R.", 1956, nr. 1-2. 10. Cabasila Nicolae, <i>Tâlcuirea Dumnezeieștii Liturghii și Despre viața în Hristos</i>, trad. de Pr.Prof. Ene Braniște și Pr. Teodor Bodogae, București, 1989. 11. Căndea, Pr.Prof.Dr. Sp., <i>Necesitatea unității pascale creștine</i>, în "M.A.", 1965, nr. 4-5.</p>		

12. Felmy, Karl Christian, *De la Cina de Taină la Dumnezeiasca Liturghie a Bisericii Ortodoxe* - un comentariu istoric, Ed. Deisis, 2004.
13. Gavrilă, Pr. Dr. Vasile, *Cununia – viața întru Împărăție*, Ed. Fundația Tradiția Românească, București, 2004,
14. *Liturghierul*, București, 2012.
15. Makarios Simonopetrul, *Triodul explicat*, trad. de Diac. Ioan I. Ică Jr., Editura Deisis, Sibiu, 2000.
16. *Molitfelnic*, București, 2013.
15. *Molitfelnic*, București, 2019.
17. *Arhieraticon*, EIBMBOR, București, 1993.
18. Necula, Pr. prof. dr., Nicolae, *Tradiție și înnoire în slujirea liturgică*, vol. I, Galați, 1996 ; vol. II, Galați, 2001 ; vol. III, București, 2005 ; vol. IV, București, 2010.
19. Idem, *Biserică și cult pe înțelesul tuturor*, București, 1996.
20. Idem, Rubrica pe teme liturgice din fiecare număr al publicației "Vestitorul Ortodoxiei"
21. Povîrnaru, Ieromonah Rafael, *Viața cultică a Bisericii după tratatele Pseudo-areopagite*, Ed. Reîntregirea, Alba-Iulia, 2018.
22. Sava, Pr. Conf. Dr. Viorel, *Taina Mărturisirii în riturile liturgice actuale*, Editura Trinitas, Iași, 1999.
23. Idem, "...Căci nu sunt măsuri pentru posibilitățile Duhului", în "Analele Univ. «Al.I. Cuza» - Teologie", Iași, 1995-1996.
24. Idem, *Taina Nunții – aspecte liturgice, duhovnicești și pastoral-misionare*, în "Teologie și Viață", IV (1994), nr. 11-12.
25. Idem, *Cultul Maicii Domnului în Catholicism și Ortodoxie*, în "Analele...", II (1993-1994).
26. Idem, *Inovațiile în cult – singularizare liturgică*, în "Analele...", Iași, 1999-2000.
27. Schmemmann Al., *Liturghie și Viață*, trad. de Pr. Viorel Sava, Editura Erola, Iași, 2001.
28. Streza, I.P.S. Dr., Laurențiu, *Tainele de inițiere creștină*, Ed. Trinitas, Iași, 2002.
- Taft, Robert F. S.J., *A History of the Liturgy of St. John Chrisostom*, vol. IV, *The Diptychs*, în „Orientalia Christiana Analecta”, 238, Pontificium Institutum Studiorum Orientalium, Roma, 1991.
29. Vintilescu, Pr. Petre, *Liturghierul explicat*, ediția a II-a, București, 1998.
30. Idem, *Spovedania și duhovnicia*, ediția a II-a, Alba Iulia, 1995.
31. Antologhion, Arhiepiscopia Timișoarei, 1999

7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Rânduiala Sfințelor Taine (8 ore)	Aplicare practică	<i>Molitfelnic</i> , București, 2019
2. Rânduiala Ierurgiilor (6 ore)	Aplicare practică	<i>Molitfelnic</i> , București, 2019

Bibliografie
Liturghierul, București, 2012;
Antologhion, Mitropolia Banatului, Timișoara, 1999.
Evangelia, București, 2010;
Octoih, București, 2019;
Psaltire, București, 2011;
 Minee;
Triod, București, 2019;
Penticostar, București, 2012.
Molitfelnic, București, 2019

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

În vederea schițării conținuturilor, alegerii metodelor de predare/învățare titularii disciplinei au organizat întâlniri consultative cu: reprezentanții ai Mitropoliei Banatului și ai Inspectoratului Școlar Județean Timiș, precum și cu alte cadre didactice din domeniu, titulare în alte instituții de învățământ superior. Întâlnirea a vizat identificarea nevoilor și așteptărilor angajatorilor din domeniu și coordonarea cu alte programe similare din cadrul altor instituții de învățământ superior. Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional. Evaluarea finală va avea loc la finalul semestrului, în cadrul unei sesiuni de examinare care se va putea desfășura și în mediul online, pe platforma [meet.google/](https://meet.google.com/) sau [google.classroom](https://classroom.google.com/).

9. Evaluare

Tip de activitate	9.1. Criterii de evaluare	9.2. Metode de evaluare	9.3. Pondere din nota finală
9.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent temele studiate;	Executarea corectă a riturilor liturgice	60%
	- să utilizeze adecvat în comunicarea profesională terminologia specifică teologiei liturgice;		
	- Raportarea activ-participativă a orelor de curs; - Analiza și interpretarea datelor, privind istoria cultului Bisericii noastre.		
9.5. Seminar/laborator	Aplicarea practică a riturilor cultice.	Executarea corectă a riturilor liturgice	40%
9.6. Standard minim de performanță:			
Prezentarea corectă a noțiunilor fundamentale; Aplicarea practică a riturilor cultice. Concizie în exprimare; Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.			

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

FIȘA DISCIPLINEI
Teologie pastorală 2

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea de Vest din Timișoara
1.2 Facultatea / Departamentul	Litere, Istorie și Teologie
1.3 Departamentul	Studii Românești
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală/ Specialist în Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie pastorală 2						
2.2 Titularul activităților de curs							
2.3 Titularul activităților de seminar							
2.4 Anul de studiu	IV	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate / pe teren					14
Pregătire seminare / laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					5
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități					
3.7 Total ore studiu individual	36				
3.8 Total ore pe semestru	50				
3.9 Numărul de credite	2				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat; • Cursurile se vor desfășura fizic în sălile de clasă; • Materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza cursului via google.classroom și email instituțional ; • Nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sesiunii/sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2 de desfășurare a seminarului / laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Sală dotată cu tablă, videoproiector, ecran de proiecție și mobilier adecvat; • Cursurile se vor desfășura fizic în sălile de clasă; • Materiale de suport și bibliografie vor fi accesibile prin google.classroom și email instituțional; • Sinteza seminarului via google.classroom și email instituțional. • Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a seminarului decât pe motive întemeiate.

6. Obiectivele disciplinei - rezultate așteptate ale învățării la formarea cărora contribuie parcurgerea și promovarea disciplinei [Obiectivul general: Dezvoltarea unui set de competențe necesare specialistului în teologie, care să-i permită acestuia să analizeze și să interpreteze învățăturile fundamentale ale teologiei pastorale]

Cunoștințe	<ul style="list-style-type: none"> - Descrierea conceptelor, metodelor și domeniilor de cercetare specifice teologiei pastorale. - Cunoașterea specificului, conceptelor și a terminologiei de bază a teologiei pastorale. - Cunoașterea învățăturilor esențiale ale scriitorilor duhovnicești
------------	---

	răsăriteni și implicațiile lor pe plan social și religios.
Abilități	<ul style="list-style-type: none"> - Elaborarea unor strategii comportamentale, vizând conducerea eficientă a credincioșilor spre înfăptuirea idealurilor religios-morale. - Gestionarea optimă a sarcinilor profesionale și deprinderea executării lor la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, pe baza învățăturilor duhovnicești. - Dezvoltarea abilităților de colaborare și lucru în echipe de cercetare multidisciplinare (intra și extra teologic), respectând principiile de bază ale pastorației ortodoxe.
Responsabilitate și autonomie	<ul style="list-style-type: none"> - Monitorizarea cazurilor problematice în plan moral și social, precum și evaluarea permanentă a gradului ameliorării acestor situații. - Gestionarea de activități și de proiecte complexe, bazate pe cunoștințele și aptitudinile de mai sus. <p>Asumarea responsabilității pentru propria formare duhovnicească și profesională.</p>

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Preotul ca slujitor al lui Hristos – 4 ore	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea - prelegerea - problematizarea 	<p>Sinteza cursului via Google Classroom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ierotheos Vlachos, <i>Psihoterapia ortodoxă: calea tămăduirii după Sfinții Părinți</i>, Editura Sophia, București, 2021; 2. Ierotheos Vlachos, <i>Știința medicinei duhovnicești: practica psihoterapiei ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2017; 3. Ierotheos Vlachos, <i>Isihie și teologie: calea tămăduirii omului în Biserica Ortodoxă</i>, Editura Sophia, București, 2016; 4. Jean-Claude Larchet, <i>Terapeutică bolilor spirituale</i>, Editura Sophia, București, 2010.

<p>2. Preotul ca liturghisitor – 4 ore</p>	<p>- expunerea - prelegerea - problematizarea</p>	<p>Sinteza cursului via Google Classroom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arhimandritul Sofronie, <i>Taina vieții creștine</i>, Editura Accent Print, 2014; 2. Ieromonah Nathanael Neacșu, <i>Întru lumina ta vom vedea lumina: conștiință dogmatică și viață duhovnicească în gândirea arhimandritului Sofronie Saharov</i>, Editura Agnos, Sibiu, 2011;
		<ol style="list-style-type: none"> 3. Ieromonah Nicholas Saharov, <i>Iubesc, deci exist: teologia arhimandritului Sofronie</i>, Editura Deisis, Sibiu, 2008; 4. Arhimandritul Sofronie, <i>Nevoința cunoașterii lui Dumnezeu</i>, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2006; 5. Arhimandritul Sofronie, <i>Vom vedea pe Dumnezeu precum este</i>, Editura Sophia, București, 2005.
<p>3. Preotul ca administrator al Sfințelor Taine – 4 ore</p>	<p>- expunerea - prelegerea - problematizarea</p>	<p>Sinteza cursului via Google Classroom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Schiarhimandrit Gabriel Bunge, <i>Practica rugăciunii personale după tradiția Sfinților Părinți</i>, Editura Deisis, Sibiu, 2021; 2. Ieromonah Gabriel Bunge, <i>Părintele duhovnicesc și gnoza creștină după avva Evagrie Ponticul</i>, Editura Deisis, Sibiu, 2021; 3. Schiarhimandrit Gabriel Bunge, <i>Mânia și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau Vinul dracilor și pâinea îngerilor</i>, Editura Deisis, Sibiu, 2016; 4. Ieroschimonah Gabriel Bunge, <i>Gastrimargia sau nebunia pântecelui – știința și învățătura Părinților pustiei despre mâncat și postit plecând de la scrierile avvei Evagrie Ponticul</i>, Editura Deisis, Sibiu, 2014;

			Gabriel Bunge, <i>Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii</i> , Editura Deisis, Sibiu, 2007.
4. Preotul administrator parohiei – 4 ore	ca al	- expunerea - prelegerea - problematizarea	Sinteza cursului via Google Classroom 1. Dumitru Stăniloae, <i>Chipul evanghelic al lui Hristos</i> , Editura Basilica, București, 2016; 2. Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos. Lumina lumii și îndumnezeitorul omului</i> , Editura Basilica, București, 2014;
			3. Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos sau restaurarea omului</i> , Editura Basilica, București, 2013; 5. Panayotis Nellas, <i>Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă</i> , Editura Deisis, Sibiu, 1999.
5. Preotul în scaunul spovedaniei – 4 ore		- expunerea - prelegerea - problematizarea	Sinteza cursului via Google Classroom 1. David Bentley Hart, <i>Frumusețea infinitului: estetica adevărului creștin</i> , Editura Polirom, Iași, 2013; 2. David Bentley Hart, <i>Ateismul: o amăgire. Revoluția creștină și adversarii ei</i> , Editura Doxologia, Iași, 2017.

<p>6. Preotul ca familist – 4 ore</p>	<p>- expunerea - prelegerea - problematizarea</p>	<p>Sinteza cursului via Google Classroom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.
<p>7. Preotul în Biserică, în lume, acasă – 4 ore</p>	<p>- expunerea - prelegerea - problematizarea</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015;
		<ol style="list-style-type: none"> 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.

Bibliografie :

- Bentley Hart David, *Ateismul: o amăgire. Revoluția creștină și adversarii ei*, Editura Doxologia, Iași, 2017.
- Bentley Hart David, *Frumusețea infinitului: estetica adevărului creștin*, Editura Polirom, Iași, 2013.
- Bunge Gabriel, *Practica rugăciunii personale după tradiția sfinților Părinți*, Editura Deisis, Sibiu, 2021.
- Bunge Gabriel, *Părintele duhovnicesc și gnoza creștină după avva Evagrie Ponticul*, Editura Deisis, Sibiu, 2021.
- Bunge Gabriel, *Mânia și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau Vinul dracilor și pâinea îngerilor*, Editura Deisis, Sibiu, 2016.
- Bunge Gabriel, *Gastrimargia sau nebunia pântecelui – știința și învățătura Părinților pustiei despre mâncat și postit plecând de la scrierile avvei Evagrie Ponticul*, Editura Deisis, Sibiu, 2014.
- Bunge Gabriel, *Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii*, Editura Deisis, Sibiu, 2007.
- Evdokimov Paul, *Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe*, Editura Sophia, București, 2016.
- Evdokimov Paul, *Femeia și mântuirea lumii*, Editura Sophia, București, 2015.
- Evdokimov Paul, *Arta icoanei: o teologie a frumuseții*, Editura Sophia, București, 2014.
- Evdokimov Paul, *Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană*, Editura Humanitas, București, 2013.
- Evdokimov Paul, *Viața spirituală în cetate*, Editura Nemira, București, 2010.
- Evdokimov Paul, *Hristos în gândirea rusă*, Editura Symbol, București, 2001.
- Larchet Jean-Claude, *Terapeutica bolilor spirituale*, Editura Sophia, București, 2010.
- Ieromonah Neacșu Nathanael, *Întru lumina ta vom vedea lumina: conștiință dogmatică și viață duhovnicească în gândirea arhimandritului Sofronie Saharov*, Editura Agnos, Sibiu, 2011.
- Ieromonah Saharov Nicholas, *Iubesc, deci exist: teologia arhimandritului Sofronie*, Editura Deisis, Sibiu, 2008.
- Arhimandritul Sofronie, *Taina vieții creștine*, Editura Accent Print, 2014.
- Arhimandritul Sofronie, *Nevoința cunoașterii lui Dumnezeu*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2006.
- Arhimandritul Sofronie, *Vom vedea pe Dumnezeu precum este*, Editura Sophia, București, 2005.

<p>Steinhardt Nicolae, <i>Convorbiri cu Zaharia Sângerzoan și Nicolae Băciuț</i>, Editura Polirom, Iași, 2015.</p> <p>Steinhardt Nicolae, <i>Drumul către isihie: ispita lecturii</i>, Editura Polirom, Iași, 2014.</p> <p>Steinhardt Nicolae, <i>Între viață și cărți</i>, Editura Polirom, Iași, 2010.</p> <p>Steinhardt Nicolae, Ioan Pinteș, <i>Primejdia mărturisirii: convorbiri de la Rohia</i>, Editura Polirom, 2009.</p> <p>Steinhardt Nicolae, <i>Jurnalul fericii</i>, Editura Polirom, Iași, 2008.</p> <p>Steinhardt Nicolae, <i>Dăruind vei dobândi: cuvinte de credință</i>, Editura Polirom, Iași, 2008.</p> <p>Vlachos Ierotheos, <i>Psihoterapia ortodoxă: calea tămăduirii după Sfinții Părinți</i>, Editura Sophia, București, 2021.</p> <p>Vlachos Ierotheos, <i>Știința medicinei duhovnicești: practica psihoterapiei ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2017.</p> <p>Vlachos Ierotheos, <i>Isihie și teologie: calea tămăduirii omului în Biserica Ortodoxă</i>, Editura Sophia, București, 2016.</p>		
7.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. <i>Preoție și artă sacră</i> (2 ore)	<p>Conversația</p> <p>Studiul de caz</p> <p>Problematizarea</p> <p>Comentariul pe text</p> <p>Referate pe tema dată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.

<p>2. <i>Preoția și pastorația la orașe</i> (2 ore)</p>	<p>Conversația Studiul de caz Problematizarea Comentariul pe text Referate pe tema dată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014;
		<ol style="list-style-type: none"> 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.
<p>3. <i>Preoția și pastorația la sate</i> (2 ore)</p>	<p>Conversația Studiul de caz Problematizarea Comentariul pe text Referate pe tema dată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.

<p>4. <i>Preoția și slujirea în contexte pastorale excepționale</i> (2 ore)</p>	<p>Conversația Studiul de caz Problematizarea Comentariul pe text Referate pe tema dată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013;
		<ol style="list-style-type: none"> 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.
<p>5. <i>Preoția și slujirea în contexte pastorale excepționale</i> (2 ore)</p>	<p>Conversația Studiul de caz Problematizarea Comentariul pe text Referate pe tema dată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.

<p>6. <i>Preoția și dificultățile vieții de preot</i> (2 ore)</p>	<p>Conversația Studiul de caz Problematizarea Comentariul pe text Referate pe tema dată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010;
<p>7. <i>Preoția și dificultățile vieții de preot</i> (2 ore)</p>	<p>Conversația Studiul de caz Problematizarea Comentariul pe text Referate pe tema dată</p>	<ol style="list-style-type: none"> 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001. 1. Paul Evdokimov, <i>Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe</i>, Editura Sophia, București, 2016; 2. Paul Evdokimov, <i>Femeia și mântuirea lumii</i>, Editura Sophia, București, 2015; 3. Paul Evdokimov, <i>Arta icoanei: o teologie a frumuseții</i>, Editura Sophia, București, 2014; 4. Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană</i>, Editura Humanitas, București, 2013; 5. Paul Evdokimov, <i>Viața spirituală în cetate</i>, Editura Nemira, București, 2010; 6. Paul Evdokimov, <i>Hristos în gândirea rusă</i>, Editura Symbol, București, 2001.

Bibliografie :

Bentley Hart David, *Ateismul: o amăgire. Revoluția creștină și adversarii ei*, Editura Doxologia, Iași, 2017.

Bentley Hart David, *Frumusețea infinitului: estetica adevărului creștin*, Editura Polirom, Iași, 2013.

Bunge Gabriel, *Practica rugăciunii personale după tradiția sfinților Părinți*, Editura Deisis, Sibiu, 2021.

Bunge Gabriel, *Părintele duhovnicesc și gnoza creștină după avva Evagrie Ponticul*, Editura Deisis, Sibiu, 2021.

Bunge Gabriel, *Mânia și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau Vinul dracilor și pâinea îngerilor*, Editura Deisis, Sibiu, 2016.

Bunge Gabriel, *Gastrimargia sau nebunia pântecelui – știința și învățătura Părinților pustiei despre mâncat și postit plecând de la scrierile avvei Evagrie Ponticul*, Editura Deisis, Sibiu, 2014.

Bunge Gabriel, *Akedia. Plictiseala și terapia ei după avva Evagrie Ponticul sau sufletul în luptă cu demonul amiezii*, Editura Deisis, Sibiu, 2007.

Evdokimov Paul, *Taina iubirii: sfințenia unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe*, Editura Sophia, București, 2016.

Evdokimov Paul, *Femeia și mântuirea lumii*, Editura Sophia, București, 2015.

Evdokimov Paul, *Arta icoanei: o teologie a frumuseții*, Editura Sophia, București, 2014.

Evdokimov Paul, *Cunoașterea lui Dumnezeu în tradiția răsăriteană*, Editura Humanitas, București, 2013.

Evdokimov Paul, *Viața spirituală în cetate*, Editura Nemira, București, 2010.

Evdokimov Paul, *Hristos în gândirea rusă*, Editura Symbol, București, 2001.

Larchet Jean-Claude, *Terapeutică bolilor spirituale*, Editura Sophia, București, 2010.

Ieromonah Neacșu Nathanael, *Întru lumina ta vom vedea lumina: conștiință dogmatică și viață duhovnicească în gândirea arhimandritului Sofronie Saharov*, Editura Agnos, Sibiu, 2011.

Ieromonah Saharov Nicholas, *Iubesc, deci exist: teologia arhimandritului Sofronie*, Editura Deisis, Sibiu, 2008.

Arhimandritul Sofronie, *Taina vieții creștine*, Editura Accent Print, 2014.

Arhimandritul Sofronie, *Nevoința cunoașterii lui Dumnezeu*, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2006.

Arhimandritul Sofronie, *Vom vedea pe Dumnezeu precum este*, Editura Sophia, București, 2005. Steinhardt Nicolae, *Convorbiri cu Zaharia Sângerzoan și Nicolae Băciuț*, Editura Polirom, Iași, 2015.

Steinhardt Nicolae, *Drumul către isihie: ispita lecturii*, Editura Polirom, Iași, 2014.

Steinhardt Nicolae, *Între viață și cărți*, Editura Polirom, Iași, 2010.

Steinhardt Nicolae, Ioan Pinteș, *Primejdia mărturisirii: convorbiri de la Rohia*, Editura Polirom, 2009.

Steinhardt Nicolae, *Jurnalul fericirii*, Editura Polirom, Iași, 2008.

Steinhardt Nicolae, *Dăruind vei dobândi: cuvinte de credință*, Editura Polirom, Iași, 2008.

Vlachos Ierotheos, *Psihoterapia ortodoxă: calea tămăduirii după Sfinții Părinți*, Editura Sophia, București, 2021.

Vlachos Ierotheos, *Știința medicinei duhovnicești: practica psihoterapiei ortodoxe*, Editura Sophia, București, 2017.

Vlachos Ierotheos, *Isihie și teologie: calea tămăduirii omului în Biserica Ortodoxă*, Editura Sophia, București, 2016.

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile și modalitățile de abordare sunt consonante cu așteptările reprezentanților Mitropoliei Banatului, ale comunității epistemice, asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. De asemenea, conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	- capacitatea de a prezenta sistematic și coerent reperle majore ale	Examinare orală	60%

	teologiei pastorale; - capacitatea de a defini aceste repere; - capacitatea de a analiza învățăturile duhovnicești și de a argumenta prin analiza specifică interpretarea lor.		
--	--	--	--

9.5 Seminar / laborator	- capacitatea de a identifica pe teren pastoral-misionar teoria învățată la curs	Lucrare de seminar	40%
9.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - să recunoască elementele esențiale care au contribuit la formarea și dezvoltarea teologiei pastorale; - să cunoască textele și învățăturile duhovnicești necesare pastorației; - să fie capabili să analizeze textele studiate în contextul lumii de azi; - cunoașterea temelor studiate; - prezentarea corectă a noțiunilor fundamentale; - întocmirea elaborată a referatelor; - concizie în exprimare. - Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă. 			

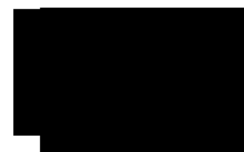
Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

Director de departament
Conf. Univ. Dr. Gabriel Bărdășan

11. Salariul minim de încadrare

Salarizarea candidaților desemnați câștigători pe posturile didactice și de cercetare, scoase la concurs în anul universitar 2023-2024, se va face în conformitate cu prevederile Legii 153/2017, cu completările și modificările ulterioare. Astfel, salariul minim de încadrare pe post de lector universitar, tranșa 3-5 ani, gradație 1, este de 6828 RON, conform documentului privind salariile de încadrare aferente posturilor didactice și de cercetare din învățământul superior, scoase la concurs în anul universitar 2023-2024, emis de DRU UVT Nr. 8870/13.02.2024.

12. Extras din statul de funcții care să evedențieze postul vacant scos la concurs

Stat de funcții 2023-2024
Facultatea de Litere, Istorie și Teologie
Studii Românești

Reactor: Marijor Gabriel PIKTEA

Nr. post	Fct.	Tip post	Angeaj / Disciplina	Detalii Sp/TipStat/Lib/An	Sem.	Sortif Grupe	Ore Curs		Ore Sem.A.U.P.		Notif D'Alte	Notif D'Alte efectiv
							Fiz.	Conv.	Fiz	Conv		
62			Istorie și filozofia religiilor 1	TPUJF/an4	I	1/1	1	1	1	0,5	1,5	
62			Istorie și filozofia religiilor 2	TPUJF/an4	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5	
63	Lect	T	COVAN DOBEL ADRIAN Credință și mântuire în pastorale 1	MTOMMF/an1	I	1/0	1	1,25	0	0	1,25	2,5
63			Credință și mântuire în pastorale 2	MTOMMF/an1	II	1/0	1	1,25	0	0	1,25	
63			Teologie dogmatică și simbolică 1	TPUJF/an3	I	1/1	2	2	2	1	3	
63			Teologie dogmatică și simbolică 1	TPUJF/an3	II	1/1	2	2	2	1	3	
63			Teologie dogmatică și simbolică 2	TPUJF/an3	I	1/1	2	2	2	1	3	
63			Teologie dogmatică și simbolică 2	TPUJF/an3	II	1/1	2	2	2	1	3	
64	Lect	T	FLORESCU MARIUS-ALEXANDRU Activitatea social-misionară a Sacerdii Ortodoxe în țara 1	MTOMMF/an1	I	0/1	0	0	2	1,5	1,5	2
64			Examenul 1	TPUJF/an4	I	1/1	2	2	1	0,5	2,5	
64			Examenul 2	TPUJF/an4	II	1/1	2	2	1	0,5	2,5	
64			Urmas alavonă bisericească 1	TPUJF/an2	I	0/1	0	0	1	0,5	0,5	
64			Urmas alavonă bisericească 2	TPUJF/an2	II	0/1	0	0	1	0,5	0,5	
64			Misiologie 1	TPUJF/an3	I	1/0	1	1	0	0	1	
64			Misiologie 2	TPUJF/an3	II	1/1	1	1	2	1	2	
64			Temen religiozi de origine greacă 1	TPUJF/an3	I	1/1	1	1	1	0,5	1,5	
64			Temen religiozi de origine greacă 2	TPUJF/an3	II	0/1	0	0	2	1	1	
65	Lect	T	MIHOC IOAN Principii și metode de interpretare biblică 1	TPUJF/an1	I	1/0	1	1	0	0	1	2
65			Principii și metode de interpretare biblică 2	TPUJF/an1	II	1/0	1	1	0	0	1	
65			Studii Nouului Testament 1	TPUJF/an1	I	1/1	2	2	1	0,5	2,5	
65			Studii Nouului Testament 2	TPUJF/an1	II	1/1	2	2	1	0,5	2,5	
65			Studii Nouului Testament 3	TPUJF/an2	I	1/1	1	1	1	0,5	1,5	
65			Studii Nouului Testament 4	TPUJF/an2	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5	
65			Teologia Nouului Testament 1	MTOMMF/an2	I	1/1	1	1,25	1	0,75	2	
65			Teologia Nouului Testament 2	MTOMMF/an2	II	1/1	1	1,25	1	0,75	2	
66	Lect	V	Lector Vacant pentru concurs Teologie								10	6
66			Practica de specialitate (liturgică) 1	TPUJF/an2	I	0/1	0	0	1	0,5	0,5	
66			Practica de specialitate (liturgică) 1	TPUJF/an3	I	0/1	0	0	1	0,5	0,5	
66			Practica de specialitate (liturgică) 2	TPUJF/an2	II	0/1	0	0	1	0,5	0,5	

Aprobat prin HS nr. 100 din 28.09.2023

Bogdan ALDEA

Prof. univ. dr. Dumitru-TUCAN

Prof. univ. dr. Lorecana PUNGA

Rector: Marius Bobel pîrtea

Stat de funcții 2023-2024
Facultatea de Litere, Istorie și Teologie
Studii Românești

Nr. post	Fct.	Tip post	Angajat / Disciplina	Detalii Sp/Tip/Id./Lb/An	Sern. Grupe	Ore Curs		Ore Sem./L.P.		Norma activ.	
						Fiz.	Conv.	Fiz.	Conv.		
66			Practică de specialitate (liturgică) 2	TPUJ/F/an3	II	0/1	0	0	1	0,5	0,5
66			Teologie liturgică 1	TPUJ/F/an3	I	1/0	2	2	0	0	2
66			Teologie liturgică 1	TPUJ/F/an4	I	1/0	1	1	0	0	1
66			Teologie liturgică 2	TPUJ/F/an3	II	1/1	2	2	1	0,5	2,5
66			Teologie liturgică 2	TPUJ/F/an4	II	1/0	1	1	0	0	1
66			Teologie pastorală 2	TPUJ/F/an4	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5
67	Lect	V	Lector vacant Teologie								16,75
67			Activitate social-misionară a Bisericii Ortodoxe în lumea 2	MTOMMIF/an1	II	1/1	1	1,25	2	1,5	2,75
67			Binarul istoric în politica dualistă - cultură, spiritualitate, tradiție 1	MTOMMIF/an2	I	1/1	1	1,25	2	1,5	2,75
67			Cateheteză 1	TPUJ/F/an3	I	1/0	1	1	0	0	1
67			Cateheteză 2	TPUJ/F/an3	II	1/0	1	1	0	0	1
67			Istorie și filosofia religilor 1	TPUJ/F/an3	I	1/1	1	1	1	0,5	1,5
67			Istorie și filosofia religilor 2	TPUJ/F/an3	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5
67			Muzică bisericească și ritual 3	TPUJ/F/an2	I	0/1	0	0	2	1	1
67			Practică de specialitate	MTOMMIF/an2	II	0/1	0	0	1	0,75	0,75
67			Principii de elaborare a diferitelor tipuri de lucrări de cercetare științifică	MTOMMIF/an2	II	0/1	0	0	1	0,75	0,75
67			Știința Vechiului Testament 3	TPUJ/F/an2	I	1/0	1	1	0	0	1
67			Știința Vechiului Testament 4	TPUJ/F/an2	II	1/0	1	1	0	0	1
68	Lect	V	Lector vacant Teologie								16
68			Elemente de apărutologie istorică și palestrică 1	TPUJ/F/an2	I	1/1	1	1	1	0,5	1,5
68			Elemente de apărutologie istorică și palestrică 2	TPUJ/F/an2	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5
68			Introducere în istoria bisericilor creștine din Banatul istoric	DCTMUI/F/an2	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5
68			Introducere în istoria vieții monahale creștine din spațiul european	DCTMUI/F/an2	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5
68			Istoria educației în Antichitatea greco-romană și Bizanț	DCTMUI/F/an2	II	1/1	1	1	1	0,5	1,5
68			Istoria ideilor religioase	DCTMUI/F/an2	I	1/1	1	1	1	0,5	1,5
68			Istoria vieții private în Antichitatea greco-romană și Bizanț	DCTMUI/F/an2	I	0/1	0	0	1	0,5	1,5
68			Muzică bisericească și ritual 1	TPUJ/F/an4	II	0/1	0	0	1	0,5	0,5
68			Muzică bisericească și ritual 2	TPUJ/F/an4	II	0/1	0	0	1	0,5	0,5
68			Omiletică 1	TPUJ/F/an4	II	0/1	0	0	2	1	1
68			Omiletică 2	TPUJ/F/an4	II	0/1	0	0	1	0,5	0,5
68			Principii și metode de interpretare biblică 1	TPUJ/F/an1	I	0/1	0	0	1	0,5	0,5
68			Principii și metode de interpretare biblică 2	TPUJ/F/an1	II	0/1	0	0	1	0,5	0,5
69	Lect	V	Lector vacant Teologie								15

Aprobat prin HS nr. 100 din 28.09.2023

Bogdan ALDEA

Prof. univ. dr. Dumitru TUCAN

Prof. univ. dr. Ana PUNGA

13. Programă aferentă concursului – tematica probelor de concurs/examen

1. Sfânta Liturghie. Istorie, ritual, simbolism **The Holy Liturgy - history, ritual, and symbolism**

Bibliografie selectivă:

Liturghierul, București, 2012.

Pr. Prof. Dr. Ene Braniște, *Liturgica specială*, Editura Basilica, București 2016

Pr. Petre Vintilescu, *Liturghierul explicat*, ediția a II-a, București, 1998.

Ioan I. Ică jr., *Canonul Ortodoxiei I*, Sibiu/București, 2008

Idem *De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului – integrala comentariilor liturgice bizantine*, Editura Deisis, Sibiu, 2011.

Pr. Prof. Dumitru, Stăniloae, *Spiritualitate și comuniune în liturghia ortodoxă*, EIBMBOR, București, 2004.

2. Dimensiunea liturgic-mistagogică a tainelor de inițiere **The liturgical and mystagogical dimension of the Holy Sacraments of initiation**

Bibliografie selectivă:

Molitfelnic, București, 2013.

Pr. Prof. Dr. Ene Braniște Braniște, *Liturgica specială*, Editura Basilica, București 2016

Alexander Schmemmann, *Din apă și din Duh - un studiu liturgic al Botezului*, Ed. Sophia, București, 2009

Pr. Laurențiu Streza *Botezul în diferite rituri liturgice creștine*, teză de doctorat, în "Ortodoxia", nr.1 (1985) și nr. 2 (1985) sau ediția revizuită cu titlul *Tainele de inițiere creștină*, Editura Trinitas, Iași, 2002.

Arhid. Prof. Dr. Constantin Voicu *Botezul în tradiția patristică*, Editura Agnos, Sibiu, 2011.

3. Sfânta Taină a Cununii – abordare liturgică și pastorală **The Holy Sacrament of Marriage – liturgical and pastoral approach**

Bibliografie selectivă:

Molitfelnic, București, 2013

Pr. Prof. Dr. Ene Braniște, *Liturgica specială*, Editura Basilica, București 2016

Pr. Dr. Vasile Gavrilă, *Cununia - Viața întru Împărăție*, Editura Fundatia Traditia românească, 2004.

Pr. Prof. Dr. Viorel Sava, *Taina Nunții – aspecte liturgice, duhovnicești și pastoral-misionare*, în rev. "Teologie și Viață", IV (1994), nr. 11-12, p. 44-51.

Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. III, EIBMBOR, București, 2003

14. Extrase din procesele verbale ale ședinței Consiliului departamentului și ședinței Consiliului facultății în care au fost aprobate aceste poziții

Procesul-verbal

al Consiliului Departamentului de studii românești din data de **18 martie 2024**
(vot electronic)

Se supune la vot scoaterea la concurs în semestrul al II-lea al anului universitar 2023-2024 a următoarelor posturi vacante din Statul de funcții al Departamentului de studii românești, aprobat conform Hotărârii Senatului UVT nr. 100 din data de 28.09.2023:

1. **Lector universitar** (vacant pentru concurs), poziția 11 (Colectivul de limba română și anul pregătitor, la Programul pregătitor de limba română pentru cetățenii străini);
2. **Conferențiar universitar** (vacant pentru concurs), poziția 59 (Colectivul de Teologie ortodoxă);
3. **Lector universitar** (vacant pentru concurs), poziția 66 (Colectivul de Teologie ortodoxă).

Se supun avizului consiliului DSR referatele justificative privind necesitatea scoaterii la concurs a posturilor didactice anterior menționate:

1. Referatul privind necesitatea scoaterii la concurs a postului didactic de LECTOR UNIVERSITAR, poziția 11 din cadrul Departamentului de studii românești;
2. Referatul privind necesitatea scoaterii la concurs a postului didactic de CONFERENȚIAR UNIVERSITAR, poziția 59 din cadrul Departamentului de studii românești;
3. Referatul privind necesitatea scoaterii la concurs a postului didactic de LECTOR UNIVERSITAR, poziția 66 din cadrul Departamentului de studii românești.

Prin vot electronic, membrii Consiliului DSR au votat în unanimitate scoaterea la concurs a posturilor didactice de lector universitar, poziția 11, conferențiar universitar, poziția 59 și lector universitar, poziția 66 și au avizat în unanimitate referatele privind necesitatea scoaterii la concurs a posturilor didactice de lector universitar, poziția 11, conferențiar universitar, poziția 59 și lector universitar, poziția 66.

Membrii Consiliului:

Lect. univ. dr. Nicoleta MUȘAT
Lect. univ. dr. Gabriela RADU
Lect. univ. dr. Simona REGEP
Conf. univ. dr. Adina CHIRILĂ
Conf. univ. dr. Constantin JINGA

Directorul Departamentului de studii românești,
Conf. univ. dr. Gabriel BĂRDĂȘAN

Hotărârea nr. 2
a Consiliului Facultății de Litere, Istorie și Teologie
din 21. 03. 2024

Consiliul Facultății de Litere, Istorie și Teologie, în urma votului electronic din 21.03.2024, în conformitate cu prevederile art. 49, alin. 2 din Carta UVT și cu prevederile art.141 din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023

HOTĂRĂȘTE:

1. Avizarea cu 15 voturi pentru, 0 voturi împotrivă și 0 abțineri a posturilor propuse de către Departamentul de Limbi și Literaturi Moderne și avizate de Consiliul departamentului din 18.03.2024, precum și avizarea posturilor propuse de către Departamentul de Studii Românești și avizate de către Consiliul departamentului din 18.03.2024, pentru a fi scoase la concurs sau pentru care se organizează examene de promovare în cariera în semestrul al II-lea al anului universitar 2023-2024. Pentru detalii v. Anexa LIT_Lista posturi_SII_2023-2024.
2. Avizarea cu 15 voturi pentru, 0 voturi împotrivă și 0 abțineri a referatelor justificative înaintate de lect. univ. dr. Gabriela Șandor, directorul Departamentului de Limbi și Literaturi Moderne, în vederea scoaterii la concurs în semestrul al II-lea al anului universitar 2023-2024, avizate de Consiliul departamentului din 18.03.2024, a următoarelor posturi didactice, pe perioadă determinată, vacante, în statul de funcții al departamentului: conferențiar universitar, poz. 13 (engleză), asistent universitar, poz. 62 (spaniolă). Pentru detalii v. Anexa RJ_DLLM_sem II_2023_2024_concurs.
3. Avizarea cu 15 voturi pentru, 0 voturi împotrivă și 0 abțineri a referatelor justificative înaintate de lect. univ. dr. Gabriela Șandor, directorul Departamentului de Limbi și Literaturi Moderne, în vederea organizării examenului de promovare în cariera didactică în semestrul al II-lea al anului universitar 2023-2024, avizate de Consiliul departamentului din 18.03.2024, a următoarelor posturi didactice, pe perioadă nedeterminată, vacante pentru promovare în statul de funcții al departamentului: profesor universitar, poz. 40 (franceză; Ramona Malița Tanc); conferențiar universitar, poz. 43 (franceză; Ileana Neli Eiben). Pentru detalii v. Anexa RJ_DLLM_sem II_2023_2024_promovare.

4. Avizarea cu 15 voturi pentru, 0 voturi împotriva și 0 abțineri a referatelor justificative înaintate de conf. univ. dr. Gabriel Bărdășan, directorul Departamentului de Studii Românești, în vederea scoaterii la concurs în semestrul al II-lea al anului universitar 2023-2024, avizate de Consiliul departamentului din 18.03.2024, a următoarelor posturi didactice, pe perioadă nedeterminată, vacante în statul de funcții al departamentului: conferențiar universitar, poz. 59 (Teologic); lector universitar, poz. 11 (Filologie); lector universitar, poz. 66 (Teologie). Pentru detalii v. Anexa RJ_DSR_sem II_2023_2024.
5. Avizarea cu 15 voturi pentru, 0 voturi împotriva și 0 abțineri a componenței comisiilor funcționale din cadrul Consiliului Facultății de Litere, Istorie și Teologie. Pentru detalii v. Anexa Comisii_Consiliu_FLIT.
6. Avizarea cu 15 voturi pentru, 0 voturi împotriva și 0 abțineri a componenței comisiei pentru managementul calității de la Facultatea de Litere, Istorie și Teologie. Pentru detalii v. Anexa_CEAC_FLIT_2024-2029.
7. Avizarea cu 15 voturi pentru, 0 voturi împotriva și 0 abțineri a componenței comisiei de etică a Facultății de Litere, Istorie și Teologie. Pentru detalii v. Anexa_Comisie etică_FLIT_2024-2029.

Decan,
Prof. univ. dr. habil. Dana-Andreea PERCEC

Data: 21.03.2024

Semnătura directorului de departament

Director departament Studii românești
Conf. univ. dr. **Gabriel BĂRDĂȘAN**